

Управління культури Сумської обласної державної адміністрації
Сумська обласна універсальна наукова бібліотека

Краєзнавці Сумщини

Сергій Побожій

Бібліографічний покажчик

Суми – 2004

Відповідальна за випуск: Т.І.Фролова, директор.
Укладачі: С.І.Побожій, кандидат мистецтвознавства, доцент.
О.К.Линник, головний бібліограф відділу краєзнавчої літератури та
бібліографії.
Редактор: С.Ф.Латиш.
Комп'ютерний набір: С.Ф.Латиш.
Комп'ютерна верстка: С.Ф.Латиш.

Передмова

Біобібліографічний покажчик “Сергій Побожій” присвячений творчому і науковому доробку кандидата мистецтвознавства, доцента кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Української академії банківської справи, члена Національної спілки художників України, відомого сумського краєзнавця Сергія Івановича Побожія.

Покажчик містить “Хронологію життя і діяльності” С.І.Побожія, статтю “Від автора” .

Покажчик включає публікації С.І. Побожія (окремі видання, виступи на наукових конференціях, статті в наукових збірниках, довідниках, журналах, газетах, каталоги виставок), матеріали, які вчений редагував, рецензії, зібрану і упорядковану ним бібліографію, інформацію про участь художника С.І.Побожія у виставках і про твори у музейних зібраннях і приватних колекціях, а також літературу про творчу діяльність дослідника.

Покажчик містить матеріали, опубліковані С.І. Побожієм як під своїм прізвищем, так і під псевдонімом С. Іванов, криптонімом С.П., або без підпису.

Матеріал систематизований за типами видань, а в середині – в хронологічному порядку. Хронологічні рамки включеної інформації 1985 – листопад 2004 рр..

За рідким виключенням (у разі відсутності), всі джерела переглянуто *de visu*.

Інформація про публікації є найбільш вичерпною.

Є допоміжний іменний покажчик.

Для науковців, краєзнавців, вчителів, бібліотекарів, усіх, хто цікавиться художнім життям краю і України.

Від автора

Біобібліографічний покажчик відображає творчі здобутки майже за двадцять років - з 1984 р. по 2004 р. За цей час сформувалися мої наукові спрямування, які охоплюють різноманітні прояви світової культури. Захоплення історією мистецтва розпочалося задовго до вступу в Київський художній інститут. Зараз очевидно, що всі “цікавинки” науки про мистецтво почали збуджувати мою увагу на кримській землі. Відвідування виставок у Сімферополі та у картинній галереї Феодосії, праця помічником художника у Кримському театрі драми та комедії, знайомство з колекцією місцевого художнього музею заклали основу, на якій згодом сформувалися мої мистецькі уподобання. До цього періоду (початку 1970-х рр.) відносяться і перші спроби опанувати малюнок та живопис. Саме тоді з’явилися копії та малюнки з натури. Написані аквареллю та намальовані олівцем, вони пізніше перетворилися на пастельні композиції (“Кримські гори”, 1982).

Вирішальним у цьому процесі слід вважати знайомство з чудовою книгою І. Стоуна “Спрага життя” – твором про життєвий і творчий шлях Вінсента Ван Гога. Саме він став тим важливим культурним поштовхом для визначення моєї подальшої долі як мистецтвознавця та художника. Придбані ще в університетські роки книги Л. Любімова та О. Бенеша надовго залишалися для мене орієнтирами в просторі мистецьких уподобань. Велике значення мало також знайомство з творчістю французького постімпресіоніста Поля Сезанна, який довгі роки був моїм кумиром. На згадку про ті часи уже в Сумах я влаштував виставку під назвою “Яблука для Сезанна”. Сильні враження викликала виставка сучасного американського мистецтва (зокрема запам’ятався Енді Уорхол), з якою я познайомився у 1978 р. в Ермітажі. Власне ця виставка і стала матеріалом для першого мистецтвознавчого есе, написаного мною у Нижньогірському і яке, звичайно, залишилося рукописом. Крім того, велике значення для формування світогляду в той час мало знайомство з прозою В. Шукшина, Ф. Саган, М. Пруста, з японською та китайською класичною поезією.

Однак за подальшу долю мистецтвознавця я повинен бути вдячний представникові італійського відродження Леонардо да Вінчі. Портрет Джоконди для мене став своєрідним “пропуском” до художнього інституту. Пам’ятаю, як на обговоренні результатів першого письмового іспиту з історії мистецтва мистецтвознавець В. Клеваєв особливо виділив мою роботу – опис цієї картини. Лекції цього викладача надовго закарбувалися у пам’яті тих, хто вчився у той час в Київському художньому інституті. Звідти – любов до культури і мистецтва давнього Єгипту і Месопотамії, культури епохи Відродження. Любов до російського мистецтва ненав’язливо прививала студентам нашого інституту кандидат мистецтвознавства Ганна Заварова.

Вирішальний вплив на вибір моїх мистецтвознавчих уподобань мало знайомство з професором цього інституту Платоном Білецьким. Саме він наштовхнув мене на історію українського мистецтвознавства. Великою мірою цьому сприяло й те, що його батько – літературознавець О. Білецький мав

намір стати істориком мистецтва під впливом професора Харківського університету, історика мистецтва Є.К. Редіна. Вперше ім'я Є. Редіна я почув саме у помешканні Білецьких на вулиці Микільсько-Ботанічна в м.Києві. Відтоді й розпочалася праця над цією темою, яка згодом стала кандидатською дисертацією. В ній я запропонував розглядати розвиток мистецтвознавства у Харківському університеті як послідовний процес, який закінчився на початку ХХ століття формуванням харківської університетської школи мистецтвознавства.

Але й після захисту дисертації ця тема залишалася для мене актуальною. Свідченням цього стали численні статті про Є. Редіна, Ф. Шміта, О. Нікольську, О. Берладіну у збірниках наукових праць, енциклопедіях та в сумській пресі. Вони з'явилися в результаті копіткої, “чорнової” роботи в українських та російських архівах, ознайомлення з публікаціями цих вчених у періодиці 1910-20-х рр. Інколи вдавалося віднайти рідкісні матеріали. Деякі з них згодом були опубліковані. Серед таких слід назвати першу публікацію щоденника історика Ф. Ернста, який був знайдений у рукописних фондах Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського в Києві. В історичному архіві України мою увагу привернули матеріали, які по-новому дозволяли трактувати творчу діяльність відомих вчених, зокрема О. Білецького, М. Сумцова, Є. Редіна, Ф. Шміта. Деякі з цих знахідок були опубліковані на сторінках місцевої преси та в республіканських часописах.

Другим напрямком моїх мистецтвознавчих уподобань є вивчення зв'язків видатних представників російської культури, зокрема художників ХІХ ст. – початку ХХ ст., з Сумщиною. Розпочалося воно із знайомства з дослідженням сумського мистецтвознавця та літературознавця Ю. Ступака “Видатні художники на Сумщині”. Я дуже був здивований, коли в обласному архіві знайшов матеріали, які свідчили про те, що дослідник мав намір написати також історію українського мистецтвознавства. Так поступово викреслювалося коло тих митців, які внесли неоціненний вклад в історію мистецтва і в той же час якимось чином були пов'язані з нашим краєм.

Творчий доробок російського художника Валентина Серова змусив мене проаналізувати іконографію його моделей – уродженців Сумщини. К. Петров-Водкін у свій час робив розписи в сумському Троїцькому соборі, і це визначило тему наступного дослідження. Зацікавив мене також саратовський скульптор О. Матвеев – автор скульптурного надгробку П. Харитоненка.

Окремо слід виділити засновника супрематизму - нової течії у мистецтві ХХ ст. К.Малевича, дитячі та юнацькі роки якого пройшли на Сумщині. Вабили не тільки теоретичні аспекти діяльності К. Малевича. Можна сказати, що цей художник, оригінальний мислитель і теоретик мистецтва “спровокував” мене на реалізацію культурологічних проектів, зокрема показ творчості українських та російських митців у музеях та галереях України, Росії, Польщі.

З погляду історичної відстані, а пройшло вже більше десяти років, видно, яке велике значення мали ці культурні та мистецькі акції на Сумщині. Незабутні для культурної і наукової еліти області зустрічі з працівниками

Третьяковської галереї на мистецькому вечорі, присвяченому К. Малевичу в обласній бібліотеці, приїзд голландських художників з виставкою до Сум. Саме тому велике значення мають публікації кінця 1980-х – початку 1990-х рр. На жаль, розповіді про значні мистецькі події тих часів так і не були опубліковані. Наприклад, взимку 1988 р. мені довелося слухати цікаву лекцію про російський авангард російського мистецтвознавця Дмитра Сараб'янова у Будинку культури Немчинівки під Москвою. Виявилось, що відомий вчений також знайомий із Сумщиною. Він був у складі військової частини, яка звільняла Лебедин від німців. Тоді ж на перерві до мене підійшов невеликий на зріст чоловік, який почав доволі прискіпливо питати, чи знаю я про те, що у сумській гімназії навчався відомий художник Віктор Барт. Це був мистецтвознавець із світовим ім'ям, дослідник творчості В.Татліна – Анатолій Стригальов.

Значний вплив на формування моїх мистецьких і літературних уподобань мали мистецтвознавці О. Федорук і О. Шило, філолог О. Боярський, історик С. Білокінь, історик архітектури В. Вечерський.

У подальшому інтерес до авангарду в культурі ХХ ст. переростає у дослідження, які згодом отримали назву “Бубновий валет” і Сумщина”. Крім К. Малевича, зв'язки з нашим краєм мали відомі художники Д. Бурлюк та В. Барт, О. Грищенко та Р. Фальк. Моє захоплення прозою і поезією лауреата Нобелівської премії Івана Буніна стало основою для написання розвідки про його зв'язки з Сумщиною, зокрема з путивльською землею.

Упродовж одинадцяти років, працюючи у Сумському художньому музеї, я мав можливість ознайомитися не тільки з особливостями музейної роботи, але й, що головне, набути навичок практичної мистецтвознавчої діяльності, зокрема організації художніх виставок та наукових конференцій. Важливим в цей період було “спілкування” з оригіналами мистецьких творів І. Левітана, В. Полєнова, М. Нестерова, М. Волошина, П. Левченка та інших художників, яких так багато в нашому музеї, адже цього не замінить жодна книга чи альбом. Збиральницька робота, якою активно займалися наші музейні працівники наприкінці 1980-х рр., сприяла більш досконалому вивченню творів сучасних українських митців, розумінню мистецьких процесів.

Працюючи в академії банківської справи, я почав вивчати мистецтво з точки зору формування арт-ринку, ціноутворення на художні твори. У результаті цієї роботи з'явилася низка статей у журналі “Галерея”, а також розроблений новий спецкурс для студентів академії “Основи арт-менеджменту”. Практичним “полем” для опрацювання цих питань у стінах вищого навчального закладу стала галерея мистецтв “Академічна”, заснована у 1998 році. До цього навички галерейної роботи я набував, створюючи галерею в книжковому магазині “Кобзар” та влаштовуючи виставки в мистецькому центрі “Собор”.

Низка моїх публікацій присвячена проблемам сучасного образотворчого мистецтва Сумщини. У них аналізується творчий доробок митців нашого краю, а також мистецьких об'єднань та студій. Серія публікацій у сумських газетах

була присвячена художнім виставкам у Сумах і Києві. Мистецькі події в них подавалися у контексті розвитку образотворчого мистецтва на Сумщині.

Вивчення мистецьких творів доповнювалося і діяльністю як художника. Створення композицій та етюдів дозволяло пізнавати таємниці творчої лабораторії митця. Певний підсумок мого творчого шляху був показаний на персональній виставці “Відсвіти” у галереї мистецтв “Академічна.

ХРОНОЛОГІЯ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ

19 вересня 1954 – народився у м.Вольську Саратовської області у родині військовослужбовця.

1961 - 1971 – навчався у СШ №12 м. Конотоп Сумської області.

1971 - 1975 – вступив на філологічний факультет Кримського державного педагогічного

інституту і закінчив Сімферопольський державний університет.

1975 – 1978 - вчителював у СШ №1 смт.Нижньогірський Кримської області.

1978 – 1984 - навчання у Київському державному художньому інституті на факультеті теорії та історії мистецтва.

1979 –1980 - служба у лавах Радянської Армії.

1982 – нагороджений Грамотою Центрального Комітету ЛКСМ України та Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти УРСР за I місце, зайняте в республіканському турі Всесоюзної олімпіади “Студент і науково-технічний прогрес” (1981-1982 навчальний рік) із спеціальності “Історія і теорія мистецтва”.

1982 – нагороджений Почесною грамотою Київського державного художнього інституту за активну участь у проведенні студентської науково-теоретичної конференції, присвяченої 1500 - річчю м.Києва.

1983 – нагороджений Почесною грамотою Київського державного художнього інституту за активну участь у конкурсі, присвяченому 113-й річниці з дня народження В.І. Леніна (2-а премія).

1983 - зайняв 2-е місце у республіканському турі Всесоюзної олімпіади “Студент і науково-технічний прогрес” (1982 - 1983 навчальний рік) з предмета “Історія та теорія мистецтв” (Київ). Зайняв 3-е місце на заключному турі Всесоюзної олімпіади “Студент і науково-технічний прогрес” (м.Ленінград).

1984 – 1986 - методист з декоративно-прикладного мистецтва, старший методист з образотворчого мистецтва Сумського обласного науково-методичного центру.

1985 - нагороджений грамотою Міністерства культури УРСР за організацію республіканської виставки дитячого екслібриса у Києві.

1986 – 1997 - заступник директора з наукової роботи Сумського художнього музею.

1988 – поїздка до Італії у складі групи сумських художників і мистецтвознавців. Знайомство з пам’ятками архітектури і мистецтва Флоренції, Сан-Джиміньяно, Сієни, Ассізі, Перуджи, Риму, Венеції, Удіне.

1989 – 1992 - навчання у заочній аспірантурі Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України.

1986 – 1995 - ініціатор і організатор наукових конференцій, присвячених творчості видатних художників і мистецтвознавців: Г. Нарбути (1986, м. Суми), І. Кавалерідзе (1987, м.Суми, м. Ромни), Ф. Шміта (1988, м. Харків), С. Таранушенка (1989, м.Лебедин), Ф. Ернста (1991, м. Суми), а також наукових конференцій у художньому музеї (м.Суми, 1990, 1995).

1992 – поїздка до Італії з виставкою ікон з колекції Сумського художнього музею. Знайомство з культурою Північної Італії (Лонгароне, Кортіна д'Ампеццо, Падуя, П'єве ді Кадоре, Фельтре, Венеція, Верона).

1991 – 1996 – куратор мистецького проекту “Сучасні художники – Малевичу”, виставки якого відбулися у музеях Конотопа, Білопілля, Сум, Києва, Калінінграда, Гданська.

1991 – 1998 - керівник Сумської філії “Малевич –Центру”.

1990 – вступ до Спілки художників України.

1994 – захист дисертації “Становлення й розвиток мистецтвознавства у Харківському університеті (1805–1920 рр.) на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства в Спеціалізованій раді Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України.

1994 – нагороджений премією газети “Червоний промінь” (м.Суми) за низку статей, опублікованих у 1993 році у цій газеті.

1995 – 2000 – член правління мистецького центру “Собор” (м.Суми).

1995 – автор сценарію фільму “Явлення “Чорного квадрата” на Конотопському озері” (студія телебачення “Оріон”, Конотоп), присвяченого 100-річчю перебування Казимира Севериновича Малевича у Конотопі. Організатор, куратор і учасник виставки “Шляхи творчості - 2” у Конотопському краєзнавчому музеї.

1996 – організатор мистецького свята “Бурлюк у Рябушках”.

1997 – персональна виставка “Горизонти пам'яті” у Сімферопольському художньому музеї.

1997 – старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Української академії банківської справи (Суми).

З 1997 – член редакційної колегії наукового журналу з історії та культури України “Сумська старовина” (видання Сумського державного університету).

З 1998 – керівник галереї мистецтв “Академічна” УАБС. Організатор виставкових проектів та мистецьких вечорів у галереї.

1999 – учасник і куратор другої виставки сумських художників “Слобожанські імпресії” у м.Целле (Німеччина).

2001 – нагороджений Почесною грамотою Української академії банківської справи за плідну, самовіддану працю по організації естетичного виховання студентів, за вагомий особистий внесок у становлення академії як осередку культурного життя.

2002 – присвоєно звання доцента.

З 2002 – експерт Арт-рейтингу Асоціації артгалерей України.

2003 – нагороджений Почесною грамотою управління культури Сумської облдержадміністрації за вагомий особистий внесок у розвиток і пропаганду образотворчого мистецтва в області, високу професійну майстерність та з нагоди Дня художника.

2003 – нагороджений Почесною грамотою Української академії банківської справи за плідну наукову та мистецьку діяльність, культурно-освітне

виховання студентів, запровадження нових традицій в академії та з нагоди 5-річчя мистецької галереї “Академічна”.

2004 – нагороджений Подякою Сумської обласної громадської організації “Центр соціально-гуманітарного розвитку “Рідний край” за активну участь у здійсненні проекту по створенню енциклопедичного довідника “Сумщина в іменах”.

2004 – нагороджений Почесною грамотою Національної спілки художників України за вагомий особистий внесок у розвиток образотворчого мистецтва та з нагоди 20-річчя заснування Сумської обласної організації НСХУ.

2004 – нагороджений Почесною грамотою Голови Сумської обласної державної адміністрації за значний особистий внесок у розвиток української культури, активну освітницьку діяльність, вагомі творчі здобутки та високий професіоналізм.

І. ПУБЛІКАЦІЇ

Окремі видання

1. **Сумський художній музей: Альбом** /Авт.-упоряд. С.І.Побожій.-К.: Мистецтво, 1988.- 175 с., іл.
2. **М.П. Глущенко (1901-1977). Живопис. Графіка. 3 колекції Сумського художнього музею** /Укладач і автор вступ. ст. С.І. Побожій.- Суми, 1991.- 1 арк., склад. у 10 с., іл.
3. **АРТ'С: от группы к галерее...**-Суми, 1992.- 1л., слож. в 8с., фото.
Про мистецьку групу художників "АРТ'С" з м.Суми: Г. Гідору, Н. Негребу, В. Шкарупу, М. Юденкова.
4. **Становлення й розвиток мистецтвознавства у Харківському університеті (1805 – 1920 рр.): Автореферат на здобуття вченого ступеня кандидата мистецтвознавства.**- К., 1993.- 18с.
5. **Украинские художники – Малевичу. Живопись. Графика. Керамика:** [Каталог-буклет] /Калининградская художественная галерея; Сумский филиал "Малевич-Центра" и др.; Текст С.И. Побожия.- Калининград, 1995.
6. **Искусство Швейцарии и Швейцария в искусстве (Из собрания Сумского художественного музея)** /Текст С.И. Побожия.- [Суми, 1995].- 1 л., слож. в 6 с., ил.
7. **Програма та плани семінарських занять з курсу "Теорія та історія мистецтва"** /Укладач С.І. Побожій.- Суми: [Українська академія банківської справи], 1997.- 14 с., іл.
8. **Екслібриси** Георгія Нарбута.- Суми, 1998.- 6 с., іл.
9. **Українська та зарубіжна культура: Методичні рекомендації для проведення семінарських занять** /Укладач С.І. Побожій.- Суми: Ініціатива, 1999.- 30с.- (У співавт.).
10. **Українська та зарубіжна культура: Навчальна програма курсу: Ініціатива-** Суми, 1999.- 28с.- (У співавт.).
11. **Основи арт-менеджменту. Навчальна програма курсу. Методичні вказівки до самостійної роботи** /Уклад. С.І. Побожій.- Суми: УАБС, 2002.- 22с.
12. **Релігієзнавство: Методичні рекомендації для самостійної роботи** /Уклад. С.І. Побожій.- Суми: УАБС, 2002.- 16с.- (У співавт.).
13. **Галерея мистецтв "Академічна". Історія. Виставки. Колекція. Бібліографія: Науковий каталог** /Нац. банк України; Українська академія банківської справи, кафедра соціально-гуманітарних дисциплін; Уклад. С.І. Побожій.- Суми: УАБС, 2003.- 96с.
14. **Культурологія: Методичні рекомендації щодо проведення семінарських занять** /Уклад. С.І. Побожій.- Суми: УАБС, 2004.- 24 с.- (У співавт.).
15. **З історії українського мистецтвознавства.**-Суми: Університетська книга, 2004.-186 с.

В книгах

16. **Борис Руднєв:** “... я повинен почати якийсь нове справжнє життя” //Україна. Наука і культура. Вип. 26-27 /Академія наук України; Т-во “Знання” України.- К., 1993.- С.366-378, фото.

Про першого директора Лебединського музею Б. Руднєва (1879 – 1944).

17. **[Передмова]** //Список публікацій Віктора Звагельського /Кафедра українознавства Сумського державного університету; Сумський обласний тижневик “Червоний промінь”.- Луганськ: Райдуга, 1995.- С.5-8.

18. **Архітектурні** пам’ятки Сумщини //Україна. Наука і культура. Вип. 29.- К., 1996.- С.260–267, іл.

19. **Валентин Олександрович Серов** //Мистецтво України: Біографічний довідник /За ред. А.В. Кудрицького.- К.: Укр.енцикл., 1997.- С.535–536.

20. **“Милой и ученой Марии Вадимовне...”** Акварели-письма М.Волошина из коллекции Сумского художественного музея //Крымский альбом. 1998. Историко-краеведческий и литературно-художественный альманах. [Вып. 3] /Сост., вступ. заметки к разделам и публикациям Д. Лосева. - Феодосия – Москва, 1998.- С.166–174, ил.

21. **Ернст Ф.Л.** //Енциклопедія Сумщини (матеріали). Вип. III. Діячі науки /За ред. В.Б.Звагельського .- Суми, 1999.- С.24–26.

22. **Нікольська О.О.** //Там само.- С.53.

23. **Редін Є.К.** //Там само.- С.70.

24. **Сидоров О.О.** //Там само.- С.78 –79.

25. **Столбіна Н.Л.** //Там само.- С.84.

26. **Портретна** галерея Драгомирових //Україна. Наука і культура: Щорічник. Вип. 30.- К., 1999.- С. 428–435, іл.

27. **До проблеми** вивчення творчої спадщини “забутих” художників //Українське мистецтво та архітектура кінця ХІХ – початку ХХ ст. /НАНУ; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського.- К.: Наук. думка, 2000.- С.71–84.

Зокрема, про художників К.І. Власовського (уродженця м.Сум) і Ю.М. Бразоль.

28. **Мистецтвознавець**, художник і педагог Платон Білецький: (До 80-річчя від дня народження) //Українознавство. Календар – щорічник. 2002.- К., 2001.- С.214–215, фото.

29. **Наука** цінувати справжнє //Україна. Наука і культура: Щорічник.- 2002.- С. 380–384, іл., фото.

Про культурний аспект діяльності академії; аналізується різнобічна культурологічна діяльність галереї мистецтв “Академічна”.

30. **Икона** и кубофутуризм. О языке одной композиции из Роменского краеведческого музея //Русский кубофутуризм.- СПб., 2002.- С.138–141.

31. **Алфьорови** //Сумщина в іменах: Енциклопедичний довідник /Сум. держ. ун-т; Рекламно-видавниче об’єднання “АС-Медіа”.-Суми, 2003.- С.23–24;

32. **Барт** Віктор Сергійович //Там само.- С.40.

33. **Бондаренко** Микола Михайлович //Там само.- С.58.

34. **Брускетті-Митрохіна** Аліса Яківна //Там само.- С.65.
35. **Бурлюк** Давид Давидович //Там само.- С.70.
36. **Веніг** Олександр Карлович //Там само.- С.80.
37. **Вербицький** Ананій Олексійович //Там само.- С.80.
38. **Гавриленко** Григорій Іванович //Там само.- С.96.
39. **Грищенко** Ніна Петрівна //Там само.- С.117.
40. **Добужинський** Мстислав Валеріанович //Там само.- С.133.
41. **Ернст** Федір (Теодор) Людвігович //Там само.- С.146–147.
42. **Крамської** Іван Миколайович //Там само. – С.229.
43. **Ломикін** Костянтин Матвійович //Там само.- С.266.
44. **Майковський** Іполит Данилович //Там само.- С.277.
45. **Малевич** Казимир Северинович //Там само. - С.282–283.
46. **Маринич** Микола Якович //Там само.-С.286.
47. **Матвєєв** Олександр Терентійович //Там само.-С.290–291.
48. **Матюнін** Павло Павлович //Там само.- С.291.
49. **Накамулі** (Бек) Віра Євгенівна //Там само.- С.313.
50. **Нівінський** Гнат Гнатович //Там само.-С.320–321.
51. **Нікольська** Олена Олександрівна //Там само.-С.321.
52. **Петров-Водкін** Кузьма Сергійович //Там само.-С. 349.
53. **Рєдін** Єгор Кузьмич //Там само.-С.371.
54. **Сведомські** (Олександр Олександрович, Павло Олександрович) //Там само.- С.395–396.
55. **Серов** Валентин Олександрович //Там само.- С.401.
56. **Столбіна** Надія Львівна //Там само.-С.424.
57. **Фальк** Роберт Рафаїлович //Там само.-С.460.
58. **Евфалия** Хатаева (Гусева-Оренбургская). Жизнь в Красном Крыму. Крымские и московские страницы одного «ненужного дневника» (декабрь 1920 г.- апрель 1921 г.) /Публикация и примеч. С.И. Побожия //Крымский альбом 2003 г.: Историко-краеведческий и литературно-художественный альманах. [Выпуск 8] /Сост., предисловия к публ. Д.А. Лосева.- Феодосия : М.: Издательский дом Коктебель, 2004.- С.138-147, фото, ил.
59. **“Не пою – не живу”**. Евфалия Хатаева (Гусева-Оренбургская) и ее дневник //Там же.- С.130–137, фото, ил.
60. **“Я бачив святу Софію...”**: До 120-річчя від дня народження Олекси Грищенка //Земляки: Альманах Сумського земляцтва в Києві. Вип.1. 2003 – 2004.- Суми: Собор, 2004.- С.79–80, фото.
61. **Конотопська** звитяга в інтерпретації Олександра Садовського //Артанія: Альманах. Кн.6.- 2004.- С.41, іл.: Садовський О. Конотоп (2003).
Про картину сумського художника Олександра Садовського “Конотоп”.

В збірниках наукових праць

62. **Харківська** університетська школа мистецтвознавства: історія, напрями, проблеми //Українське мистецтвознавство. Міжвідомчий збірник наукових праць. Вип. 1.- К.:Наук. думка, 1993.- С.70–85, фото.

63. **Історик** мистецтва Платон Білецький //Українське мистецтвознавство. Вип.1.- К.,1993.- С.164–169, фото.
64. **Харківська** секція кафедри мистецтвознавства (З історії мистецтвознавчих осередків України 20- 30 років) //Українська академія мистецтва. Дослідницькі та науково-методичні праці. Вип.1. – К.,1994.- С.118–124.
65. **Відтворення** знищених храмів на ліноритах //Сумська старовина: Збірник наук. праць/Сум. держ. ун – т. – Суми, 1996.- С.44–45, іл.
Про серію ліногравюр художника-графіка М.Бондаренка з с.Успенка Буринського р-ну Сумської області.
66. **[Інформація до 5-річчя від дня заснування Сумської філії “Малевиц - Центру”]** //Там само.- С.46.
67. **Невідоме** листування Д. Гордєєва і Б. Руднева //Там само. – С.28–32, іл., фото.
Б.К. Руднев (1879–1944) – директор історико-краєзнавчого музею ім. Т.Шевченка в м.Лебедині.
68. **Ф. Меланхтон** и немецкое искусство XVI века //Философско-теологический дух Реформации. К 500-летию Филиппа Меланхтона: Сб. научных трудов. – Сумы, 1997. – С.12–19.
69. **Про викладання** історії мистецтва у Харківському університеті (1805–1920 рр.) //Українська академія мистецтва. Дослідницькі та науково-методичні праці. Вип.4.- К., 1997.- С.101–106.
70. **К вопросу** об атрибуции одной скульптуры (“Плюшкин” в Сумском художественном музее) //Вісник Харківського державного університету. №400. Світогляд М.В. Гоголя: філософсько-релігійні шукання (стежками шукань Гоголя).- Х., 1998. – С.101– 103.- (Серія “Теорія культури і філософія науки” . Вип.10).
71. **П.М.Третьяков** и система ценообразования на произведения русской живописи во 2-ой половине XIX века //Сучасна картина світу: інтеграція наукового та позанаукового знання: Збірник наукових праць.- Суми, 1999.- С. 40-44.
72. **Художественные** векторы банковского дела. К истории вопроса //Банківська система України : теорія і практика становлення: Збірник наукових праць: В 2-х т. Т.2.-Суми: ВВП “Мрія –1” ЛТД, 1999.- С.375-385.
73. **Музыка** в жизни и творчестве В.А.Серова //Музичний ландшафт України (регіони, школи, індивідуальності): Збірка наукових праць /Сум. держ. пед. ун-т ім.А.С. Макаренка.- Суми, 2000.- С.165-171.
74. **“Славию** Гончарову за Игоря”. Об одной изобразительной версии к немецкому изданию “Слова о полку Игореве”//Словознавство: Збірник наукових праць. Вип.1 / Ін-т літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України; Сум. держ. ун-т.- Київ – Суми –Путивль, 2000.- С.141-159.
75. **Казимир** Малевич як педагог //Мистецтвознавство України: Зб. наукових праць. Вип.2.- К.: Кий, 2001.- С.315-319.

76. **Основи** арт-менеджменту: Методологічні та методичні аспекти нового курсу// Реклама і дизайн ХХІ сторіччя : освіта, культура, економіка: Зб. наук. праць. Вип.2.-К.: ІППР, 2001.- С.180-181.

77. **Малюнки** Карла Петера Мазера як художній документ епохи //Сучасна картина світу: інтеграція наукового та позанаукового знання: Зб. наук. праць.- Суми, 2002.-С.50-54.

78. **Художнє** життя Сумщини першої третини ХХ ст. //Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв: Зб. наук. праць /Під ред. С.С. Єрмакова.- Х., 2002.- №1.- С.49-55.

79. **Діячі** музейної справи: Оксана Берладіна (1894 - 1960) //Культурна спадщина Слобожанщини: Зб. наук. статей за матеріалами міжнародної наукової конференції П'яті Слобожанські читання.- Х.: Курсор, 2003.- С.70-76.

80. **К. Петров-Водкін** і Сумщина (До питання про місце сакрального живопису в творчості художника) //Мистецтвознавство України: Зб. наук. праць.- К., 2003.- С.288-299.

81. **Матеріали** до художнього життя Сумщини ХХ ст. Сакральна архітектура у творчості П.Левченка //Культура України: Зб. наук. праць. Вип. 11. Мистецтвознавство. Філософія /Харків. держ. академія культури.- Х.: ХДАК, 2003.- С.182-191.

82. **Художні** моделі світобудови у колекції академії //Сучасна картина світу: інтеграція наукового та позанаукового знання: Зб. наук. праць. Вип.3.- Суми, 2004.- С.170- 174.

Розглянуто один із феноменів культури другої половини ХХ ст. – створення корпоративних художніх колекцій у банках і галереях. На прикладі мистецької колекції Української академії банківської справи аналізуються художні процеси у кінці ХХ століття.

***В збірниках матеріалів
наукових конференцій***

83. **По сторінках** “нарбутіани” П.О.Білецького //“Народний митець” :Тези доповідей та повідомлень до наукової конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження славетного українського графіка Георгія Нарбута (1886 - 1920).- Суми, 1986.-С.20–22.

84. **Праці** С. Білоконя про Нарбута //Там само.- С.27–28.- (У співавт.).

85. **Творчість** І.П. Кавалерідзе в оцінці української художньої критики 20-70-х років //“Многогранный талант”: Тезиси докладов и сообщений научно-теоретической конференции, посвященной 100-летию со дня рождения скульптора, кинорежиссера и драматурга Ивана Петровича Кавалеридзе.- Суми, 1987.- С.19–21.

86. **Відгук** Ф.І. Шміта на медальний твір С.А. Таранушенка і деякі проблеми українського мистецтвознавства //С.А. Таранушенко та проблеми вивчення мистецтва Слобожанщини ХVІІІ – ХІХ століть: Тези доповідей та

повідомлень науково-теоретичної конференції, присвяченої 100-річчю від дня народження Стефана Андрійовича Таранушенка (1889 – 1976).- Суми, 1989.- С.19–20.

87. **ХІІ археологический** съезд в Харькове (1902) в его отношении к изучению вопросов археологии и искусства Слобожанщины //Проблемы археологии Сумщины: Тезисы докладов областной научно-практической конференции, апрель 1989.- Суми, 1989.- С.24–25.

88. **Ф.І. Шміт** та проблеми збереження пам'яток мистецтва //Тези доповідей науково-практичної конференції “Реставрація, консервація, атрибуція пам'яток мистецтва на Україні”.- Кам'янець-Подільський, 1989.- С.70–73.

89. **ХІІ археологічний** з'їзд у Харкові у його відношенні до вивчення питань археології та мистецтва Слобожанщини //Проблеми вивчення і охорони пам'яток археології Сумщини: Матеріали науково-практичної конференції, квітень 1989 року. [До 70-річчя Сумського краєзнавчого музею].- Суми, 1990.- С.17–21.

90. **К истокам** формирования живописной системы Казимира Малевича //Тезисы докладов и сообщений первой сумской областной научной историко-краеведческой конференции 5-6 апреля 1990 г.- Суми, 1990.- С.175–177.

91. **Мистецтво** кінця ХХ століття у системі теорії циклічної еволюції мистецтва академіка Ф.І.Шміта //Мистецтво та народна творчість кінця ХХ століття : Зб. матеріалів конференції молодих вчених. Квітень 1990 р., м.Київ.- К.,1990.- С.12-14.

92. **О творческой** биографии Е.И. Волошинова на материале архивов, библиотек и музеев //Музейна колекція та художнє життя Сумщини: проблеми і перспективи вивчення . Тези доп. та повід. наукової конференції, присвяченої 70-річчю утворення Сумського художнього музею.- Суми, 1990.- С.12-14.

93. **Харьковский** университет: от классической до отечественной археологии (XIX- нач. ХХ вв.) //Охорона і дослідження пам'яток археології Полтавщини. Третій обласний науково-практичний семінар. Квітень 1990р.: Тези доповідей.- Полтава, 1990.- С. 28-29.

94. **З історії** охорони пам'яток Північного Лівобережжя 20-30-х рр. //Північне Лівобережжя та його культура ХVІІІ - початку ХХ століття: Тези доп. та повід. наук. конф., присвяченої 100-річчю від дня народження історика мистецтва Федора Людвіговича Ернста (1891- 1949).- Суми, 1991.- С.53-56.

95. **Сумський** художньо-історичний музей та деякі проблеми історико- краєзнавчих та мистецтвознавчих досліджень на Сумщині у 20-30-ті роки //Шоста Всеукраїнська наукова конференція з історичного краєзнавства.- Луцьк, 1993.- С.337-338.

96. **Харківська** секція мистецтвознавства на тлі тоталітарної доби //Наукова конференція “Художнє життя Харкова першої третини ХХ століття”: Тези доповідей та повідомлень /Упоряд. А.С. Півненко.- Х.: ХХІІІ, 1993.- С.7-8.

97. **Діячі** музейної справи на Слобожанщині: Олена Нікольська (1892 - 1943) //Перші Сумцовські читання. Тези наукової конференції, присвяченої 75-річчю Музею Слобідської України ім.Г.С. Сковороди.- Х., 1995.- С.18-19.

98. **Малевиц і Пархомівка** //Скарбниці національної культури: Тези доповідей науково- практичної конференції з музеєзнавства,присвяченої 40-річчю Пархомівського історико- художнього музею (жовтень 1995 р.).- Харків - Пархомівка, 1995.- С.31-32.

99. **Переміщення** творів між музеями Слобожанщини у 1920-30-ті роки: формування чи руйнування колекцій? //Науково-практична конференція, присвячена 190-річчю колекції Харківського художнього музею: Тези доповідей та повідомлень /Харків. художній музей.- Х., 1995.- С.31-34.

100. **Питання** атрибуції пам'яток візантійського мистецтва V-VIIст. у працях Є.Редіна //Наукова конференція “Художнє життя України першої третини ХХ століття. Тези доповідей та повідомлень 19–21 грудня 1995 р.- Х.: ХХІІІ, 1995.- С.42-43.

101. **Темна** сторінка з історії музею //Мистецькі осередки Сумщини: Історія. Колекції. Дослідження: Матеріали наукової конференції, присвяченої 75-річчю заснування Сумського художнього музею.- Суми: Слобожанщина, 1995.- С.53-59.

Про долю мистецьких творів Сумського художнього музею, залишених в окупації 1941 - 1943 рр.

102. **А.Матвеев:** поиски совершенства “с фонарем в темноте”//Человек : дух, душа, тело. Материалы докладов и выступлений на научно-теоретической конференции 13-14 ноября 1996 года.- Киев: Сумы, 1996.- С.50-52.

103. **Деякі** аспекти діяльності художнього і краєзнавчих музеїв Сумщини //Мистецькі збірки в краєзнавчих музеях: комплектування, дослідження і популяризація. Матеріали обласної музейної науково-практичної конференції.- Конотоп, 1996.- С.2-5.

104. **Матеріали** з історії формування мистецьких колекцій музеїв Сумщини [Публікація вперше архівних матеріалів] //Мистецькі збірки в краєзнавчих музеях: комплектування, дослідження і популяризація. Матеріали обласної музейної науково-практичної конференції.- Конотоп, 1996.- С.18–20.

Публікації С.І. Побожія.

105. **Швейцарське** мистецтво з садибних колекцій Сумщини у зібранні Сумського художнього музею //Матеріали наукової конференції, присвяченої 110-річчю Харківського художньо-промислового музею.- Х., 1996.- С.65–68.

106. **Мистецькі** об'єднання та їх вплив на художнє життя Сумщини //”Українське мистецтво на межі тисячоліть”. Науково-теоретична конференція: Збірник матеріалів і тез.- К. [Центр “Український дім”], 1997.- С.12.

107. **“Священна роця”** Арнольда Беклина в контексте постмодернизма //Музика та культура абсурду ХХ століття: Збірка матеріалів міжвузівської наукової конференції.- Суми, 1997.- С.63–67.

108. **Венецианские** переживания А.П. Чехова в контексте русской культурной традиции XIX века //Материали наукової конференції, присвяченої 110-річчю приїзду А.П. Чехова на Сумщину (1888 – 1998).- Суми, 1998.- С.27–29.

109. **Деякі** матеріали до американського періоду творчості Д. Бурлюка //Давид Давидович Бурлюк [Збірник матеріалів наукової конференції] /Національний художній музей України.- К., 1998.- С.34–36.

110. **“Забуті”** художники і мистецьке життя Сумщини кінця XIX – початку XX ст. //Художник у провінції: Матеріали наукової конференції. 15 – 16 жовтня 1998 р. /Сумський обл. художній музей ім. Н.Онацького.- Суми, 1998.- С.34–36.

111. **Музейні** діячі Слобожанщини: О. Поплавський //Треті Сумцовські читання. Матеріали наукової конференції, присвяченої 95-річчю XII археологічного з'їзду. 18 квітня 1997 р.- Х., 1998.- С.54–57.

112. **А. Беклін.** Художник і світова культура //Людина: дух, душа, тіло: Матеріали III-ої науково-теоретичної конференції, 15 – 16 квітня 1999 р. /Сумський державний університет.- Суми, 1999.- С.70–73.

113. **Галерея** мистецтв “Академічна” у культурологічному контексті //Третя Сумська обласна наукова історико – краєзнавча конференція, 7–8 грудня 1999 р.: Збірник статей.- Суми, 1999.- С.131-132.

114. **Є.Редін** як засновник харківської університетської школи мистецтвознавства //Четверті Сумцовські читання. Матеріали наукової конференції, присвяченої 135 – річчю з дня народження Є.К. Редіна.- Х., 1999.- С.6–8.

115. **Музейний** соцреалізм //Соціалістичний реалізм і українська культура. Книга “Реалізм та соціалістичний реалізм в українському живопису радянського часу. Історія. Колекція. Експеримент”: Матеріали наукової конференції. 3 березня 1999 р.- К., 1999.- С.54 –55.

116. **Судьба** епістолярного насліддя Е.К. Редина //Четверті Сумцовські читання. Матеріали наукової конференції, присвяченої 135–річчю з дня народження Є.К. Редіна.- Х., 1999.-С.27–31.

117. **Красный** террор в Крыму //Матеріали ювілейної науково–практичної конференції, присвяченої 75-річчю Державного архіву Сумської області.- Суми, 2000.- С.64 –66.

Про щоденник камерної співачки Є.І. Хатаєвої, що зберігається у фондах ДАСО, як свідок трагедії 1920–х років в Криму.

118. **“Три покоління”** Федора Кричевського: українська версія однієї алегорії //Художній музей: Минуле та сучасність. Матеріали наукової конференції, присвяченої 80– річчю заснування Сумського художнього музею ім. Никанора Онацького.- Суми, 2001.- С. 40–45.

119. **Швейцарское** искусство в музеях Украины: К 100–летию смерти Арнольда Беклина (1827–1901) //Шестые Крымские искусствоведческие чтения. Вопросы теории, истории и критики искусства Крыма: Материалы республиканской научно–теоретической конференции.- Симферополь, 2001.- С.27–30.

120. **Борис Комаров:** Художник без біографії? До питання вивчення спадщини “забутих” художників //1100-літній Ромен: сторінки історії: Матеріали ювілейної наукової конференції (13–14 вересня 2002 р., м. Ромни). Збірник наук. праць.- К.- Ромни, 2002.- С.58 –61.

В журналах

121. **Виставка** екслібриса //Юный художник (Москва).- 1985.- №8.- С.6, ил.

Інформація про другу виставку дитячого екслібрису у бібліотеці ім. Т.Шевченка в м.Суми.

122. **Конференція** пам’яті Івана Кавалерідзе //Народна творчість та етнографія.- 1987.- №6(208).- С.86–87.

Про науково – теоретичну конференцію в Сумах, присвячену 100– річчю з дня народження скульптора, кінорежисера і драматурга І.П. Кавалерідзе.

123. **З плеяди** фундаторів: До 125-річчя від дня народження Є.К.Редіна //Образотворче мистецтво.-1988.- №2(берез.-квіт.).-С.30-31, фото.

124. **[Інформація** про виставку “Жінки мого покоління. Від задуму до образу” Б.Неменського у СХМ] //Образотворче мистецтво.-1988.- №2(берез.-квіт.).- С.32.

125. **Художні** горизонти Казимира Малевича //Образотворче мистецтво.- 1988.- №4 (лип.-серп.).- С.33.

126. **[Інформація** про виставку Є.Г.Волошинова у СХМ] //Там само.- С.33.

127. **Виставка** в Сумському художньому музеї //Народна творчість та етнографія.-1988.-№6(214).- С.83-84.

Про виставку “Мистецтво і релігія” у СХМ, присвячену 100-річчю введення християнства на Русі.

128. **Таранушенківське** свято в Лебедині //Образотворче мистецтво.- 1989.- №6 (листоп.-груд.).-С.32.

Про наукову конференцію, присвячену 100-річчю від дня народження мистецтвознавця С.А.Таранушенка, організовану СХМ.

129. **Е.К. Редин** //Искусство (Москва).- 1989.- №11.- С.62-64, ил., фото.

Про вченого-мистецтвознавця Є.К. Редіна (1863–1908).

130. **О.І.Білецький** як мистецтвознавець //Образотворче мистецтво.- 1990.- №3 (трав.-черв.) .- С.16-18, фото.

131. **В обласних** організаціях Співки художників України. Суми //Образотворче мистецтво.- 1990.- №4 (лип.-серп.).- С.29.

Про наукову конференцію, присвячену 70 - річчю від дня заснування СХМ.

132. **Сумской** художественный музей //Юный художник.-1991.- №4.- С.32-35, ил.

Про історію СХМ та його колекцію.

133. **Геометричне** мистецтво в Конотопі //Образотворче мистецтво.- 1991.- №6 (листоп.-груд.).- С.13.

Про виставку у Конотопському краєзнавчому музеї “Шляхи творчості”, присвячену К.С. Малевичу.

134. **Федір Ернст** і культура Гетьманщини XVII - початку XX століття //Образотворче мистецтво.- 1992.- №2(берез.-квіт.).- С.37-38.

Про наукову конференцію в Сумах, присвячену 100-річчю з дня народження історика мистецтва Ф.Л. Ернста.

135. **Конференція** з нагоди 100-річчя Ф.Ернста //Народна творчість та етнографія.- 1992.- №2(234).- С.91-93.

Про наукову конференцію “Північне Лівобережжя та його культура XVIII –початку XX ст.” в Сумах, присвячену 100-річчю від дня народження історика мистецтва Ф.Л. Ернста.

136. **Щоденник** Федора Ернста. Охорона пам’яток культури 1919–1920 роки //Пам’ятки України.- 1993.- №1 – 6.- С.130–136.

Вступне слово, публікація і примітки С. Побожія. Публікація щоденнику Ф. Ернста, який зберігається у рукописних фондах Інституту мистецтвознавства, фольклористики і етнології ім.М.Рильського.

137. **[Інформація** про виставку “Композиція” з Голландії] //Образотворче мистецтво.- 1993.- №2.- С.8.

Про виставку художників Хенка Ван Далена і Беатріс Швайтзер з Дордрехту у Сумському художньому музеї.

138. **Як будемо** забирати і повертати: (До питання про культурні цінності) //Пам’ятки України.- 1995.- №1.- С.168–169.

139. **Об искусствовед**е и о лягушке, прыгнувшей в пруд //Art Line (Київ).- 1997.- №1.- С.32–33, ил., фото.

Про доктора мистецтвознавства, професора П.О. Білецького (1922–1998).

140. **Бурлюк** у Рябушках //Сумська старовина: Науковий журнал з історії та культури України /Сум. держ. ун–т.- 1997.- №1(2).- С.55.

Про мистецьке свято “Бурлюк у Рябушках” в с.Рябушки Лебединського району.

141. **Микола Жулінський**, мистець із Сум //Образотворче мистецтво.- 1997.- № 3 – 4.- С.35, ил.

Аналізується творчий доробок сумського художника М. Жулінського.

142. **У “Золотих сітях”**: Федір Кричевський і Густав Клімт //Art Line.- 1997.- №7 – 8.- С.66–67, ил.

Про вплив австрійського митця Г. Клімта на творчість однієї з непересічних особистостей українського мистецтва XX століття, нашого земляка Ф. Кричевського.

143. **Труди** і дні Слобожанщини //Art Line.- 1997.- №№10–11.- С.76–77, ил.

Про художнє життя Сумщини.

144. **Олена Нікольська**. Портрет на тлі тоталітарної доби //Пам’ятки України.- 1998.- № 1(118).- С.116–123, фото.

Про долю мистецтвознавця, музейного працівника О. Нікольської, репресованої в 30-ті роки.

145. **“Необхідно** пожертвувати... честю” (про трагічну долю одного музейного працівника) //Сумська старовина.- 1998.- №№ III - IV.- С.55–60.

Про О.Ц. Поплавського (1903–після 1956), директора Конотопського округового музею у 20-х рр., репресованого в 1930–х роках.

146. **Валентин Серов** і Сумщина. Про місце психологічного портрета у творчості художника //Сумська старовина.- 1999.- №№ V – VI.- С.107–121, іл.

147. **Звук лінії і фарби.** Г. Гавриленко з колекції Сумського художнього музею //Там само.- С.174–179, іл.

Г. Гавриленко (1927-1984) – художник-графік, класик українського мистецтва, уродженець Глухівщини.

148. **Ювілей** М. Бондаренка //Там само.- С.212, іл. (без підпису).
М.М. Бондаренко – художник-графік з Сумщини.

149. **Георгій Нарбут:** традиції української графіки //Там само.- С.214–215, іл.

Про виставку нарбутіани з колекції київського вченого, історика С. Білокопя у сумському мистецькому центрі “Собор”.

150. **Галерея** мистецтв “Академічна” //Там само.- С.215, іл. (без підпису).

151. **Фрагменти** з творчості футуриста //Там само.- С.216.

Про виставку “З поверненням в Україну, пане Бурлюк” у Національному художньому музеї (Київ) в 1998 р.

152. **“Жупани”.** Справа № 1029 про процес над харківськими мистецтвознавцями //Родовід.- 1999.- №1(17).- С.17–25, фото.

Про харківських мистецтвознавців (Д. Гордєєва, С. Таранушенка, О. Нікольську, О. Берладіну, Ф. Шміта та ін.), репресованих у 1930-ті роки.

153. **Шипи** и плоды галерейного просвещения //Галерея (Київ).-1999.- №2.- С.13, іл.

Стан галерейної справи на Сумщині.

154. **Формування** цін на твори мистецтва //Банківська справа (Київ).- 1999.-№4 (28).- С.28-31.

155. **Галерея** у банківській академії //Українська культура (Київ).-1999.- №6 (898).- С.37, іл.

Про діяльність мистецької галереї при Українській академії банківської справи в Сумах.

156. **Музей** сучасного мистецтва. Точки зору //Галерея.- 2000.- №№ 3-4.- С.4.

Висловлюється точка зору автора щодо створення в Україні музею сучасного мистецтва.

157. **Искусство** в банковской Академии //Галерея.- 2001.- № 7 - 8.- С.24-25, ил.

Про діяльність галереї мистецтв “Академічна” в УАБС від часів її заснування.

158. **Федір Ернст** про Георгія Нарбута //Сумська старовина.- 2001.- №№ VIII – IX.- С.130–134.

159. “Слово о полку Игореве” сводило меня с ума”: (К 130-летию со дня рождения И.А. Бунина) //Там само.- С.211–221, іл.

Про зв’язки І. Буніна з Україною і, зокрема, Сумщиною. Висловлюється припущення, що І. Бунін міг відвідати Путивль.

160. **Художник** біля церковних стін. Путивльські краєвиди у творчості Петра Левченка //Сумська старовина.- 2002.- № X.- С.244–257.

161. “Слово мое... крепче документа” //Галерея.- 2002.- №2 (10).- С.24–25.

Про колекціонера П.М. Третьякова та його політику у галузі закупівлі творів мистецтва.

162. “Мне приятнее всего было бы никогда не продавать своих картин” //Галерея.- 2002.- №3 – 4.- С. 29-31, іл.

Як оцінював і продавав свої твори художник І. Репін (1844-1930).

163. **Сто** відер хіоського вина за скульптуру та чин полковника за розпис плафона //Галерея.- 2002.- №9.- С.32–33.

Про історію ціноутворення на твори мистецтва від найдавніших часів до початку ХХ ст.

164. **Твір**, ціною знань всього життя: До 100-річчя від дня смерті Джеймса Еббота Мак Нейла Уістлера //Галерея.- 2003.- №1 (13).- С.18–19, іл.

Аналізується ціноутворення на твори американського живописця і графіка Уістлера (1834-1903).

165. **Ван Гог**: “У мистецтва немає гірших ворогів, ніж торговці картинами” //Галерея.- 2003.- №2(3)(14-15).- С.34–35.

Як оцінювалися твори голландського художника Вінсента Ван Гога (1853-1890).

166. **Історик** мистецтва Єгор Редін //Пам’ятки України.- 2003.- ч.3 (140).- С.70–77, фото.

Іл.: Екслібриси С. Побожія роботи художників Сумщини: В.Ломаки (Суми) та М. Бондаренка (с.Успенка Буринського р-ну Сум. обл.).

167. **Банкіри** і банківський капітал на арт-ринку //Галерея.- 2003.- №4(16).- С.22 –23.

168. **Делакруа**: “Жити матеріальними турботами – не значить жити” //Галерея.- 2004.- №1(17).- С.30–31, фото, іл.

Про ціноутворення в галузі образотворчого мистецтва в епоху романтизму, зокрема і на твори французького художника Е.Делакруа (1798-1863).

В газетах

169. “Квіти на зеленому фоні” //Ленінське плем’я (Миколаїв).-1983.-23 лип.- №87 (3764).- С.3.

Про картину “Квіти на зеленому фоні” Р.Р. Фалька з Миколаївського художнього музею ім.В. Верещагіна.

170. **Вартовим** країни //Культура і життя (Київ).- 1984.-18 берез.

Огляд республіканської художньої виставки, присвяченої 60– річчю Червонопрапорного Західного прикордонного округу.

171. **На все** життя //Культура і життя.- 1984.- 22 квіт.- №17.

Ленінська тема в творчості художника В.М. Югая (1922 р.н.).

172. **“Хочу** працювати над книгою” //Молода гвардія (Київ).- 1984.- 6 черв.

Про випускника графічного факультету КДХІ І.Марковського (1949 р.н.).

173. **Мовою** графіки //Ленінська правда (Суми).- 1984.- 11 верес.- №176(15530).- С.4.

Про персональну виставку в Сумах художника з Шостки І.М. Лукаша (уродженця с.Ленінське Кролевецького району).

174. **Безмежних** глибин знавець //Червон. промінь (Суми).-1984.-6 листоп.- №133 (3070).- С.3.

До 100-річчя від дня народження літературознавця, академіка О.І. Білецького.

175. **Звіт** юних художників //Червон. промінь.- 1984.- 29 листоп.- №142(3079).- С.4.

Про виставку екслібрису учнів дитячої художньої школи м.Суми.

176. **Малюють** діти Чехова //Червон. промінь.- 1985.- 21 лют.- №23(3116).- С.4.

Про виставку робіт учнів сумської ДХШ, присвячену творчості А. Чехова.

177. **В гостях** у сумчан //Червон. промінь.- 1985.- 19 берез.- №34(3127).- С.3.

Про виставку графіки заслуженого художника УРСР О.І. Губарева (1926р.н.) в міській бібліотеці ім. Т.Г. Шевченка.

178. **Алегорія** думки //Прапор Леніна (Буринь).- 1985.- 25 квіт.- №50(7286).- С.4.

Про персональну виставку творів буринського художника М.М. Бондаренка у Сумах.

179. **Дійти** до основи: Нотатки з виставки //Червон. промінь.- 1985.- 5 трав.- №54 (3146).- С.4.

Про виставку М.М. Бондаренка в Сумах.

180. **“Природа** очима дітей” //Світло Жовтня (Недригайлів).- 1985.- 23 трав.-№62 (6893).- С.4; Червон. промінь.- 1985.- 28 трав.- № 64(3156).- С.3, іл.

Про виставку учнів дитячої художньої школи у Сумах, присвячену 40-й річниці Перемоги.

181. **Візерунки** ліній //Червон. промінь.- 1985.- 15 черв.- №72(3164).- С.4, іл.

Про персональну виставку сумського художника-графіка О.Д. Кузьменка (1949р.н.).

182. **Пам’ятний** день //Червон. промінь.- 1985.- 8 серп.- №95(3187).- С.2.

Про захист дипломних робіт у народній студії образотворчого мистецтва ОНМЦ.

183. **Незвичайний** вернісаж //Комсомолец Запоріжжя (Запоріжжя).- 1985.- 29 серп.- (У співавт.).
Про республіканську виставку дитячого екслібрису у Києві.
184. **Діти** і екслібрис //Ленінська зміна (Харків).- 1985.- 3 верес.- №105(5976).- С.4; Молодий комунар (Кіровоград).- 1985.- 14 верес.- (У співавт.).
185. **Руками** дітей //Червон. прапор (Коломия).- 1985.- 3 верес.- (У співавт.).
186. **Світ** дитячої уяви //Комсомольський прапор (Івано-Франківськ).- 1985.- 5 верес.- (У співавт.).
187. **Дети** и екслібрис //Крымский комсомолец (Симферополь)- 1985.- 12 сент.- №110 (6475).- (В соавт.).
188. **Діти**, екслібрис, фантазія //Молодогвардієць (Ворошиловград).- 1985.- 12 верес.- №111(4388).- С.3.- (У співавт.).
189. **Вернісаж** малої графіки //Прапор перемоги (Мукачеве).- 1985.- 17 верес.- №146 (7265).- С.3, іл.- (У співавт.).
Про республіканську виставку дитячого екслібрису, участь в ній учнів Сумської художньої школи.
190. **Візерунки** екслібрису //Ленінська правда.- 1985.- 29 верес.- №188(15792).- С.4.- (У співавт.).
Участь юних художників Сумщини у республіканській виставці дитячого екслібрису.
191. **Виставка** робіт графіка //Ленінська правда.- 1985.- 2 жовт.- №190(15794). С.4.
Інформація про персональну виставку робіт сумського художника-графіка О.Кузьменка.
192. **Візерунки** графіки //Комсомольське плем'я (Вінниця).- 1985.- 12 жовт.- №123 (7658).- С.3.- (У співавт.).
193. **Світ** прекрасного – дітям //Прапор Леніна.- 1985.- 26 листоп.- №142(7278).- С.3.
Підіймається питання створення дитячої студії образотворчого мистецтва в Бурині.
194. **Широкий** світ “малої” графіки //Ровесник (Тернопіль).- 1985.- 26 листоп.- №141(2975).- С.3.- (У співавт.).
195. **Вагомий** доробок мистецтвознавця //Прапор Леніна.- 1985.- 5 груд.- №146 (7282).- С.4.
Про вихід у світ книги вченого-земляка О.О. Сидорова “О мастерах зарубежного, русского и советского искусства” (М., 1985).
196. **Майстер** про майстрів //Червон. промінь.- 1985.- 10 груд.- №147(3339).- С.3.
Про вихід у світ вибраних творів О.О.Сидорова, мистецтвознавця, уродженця с.Миколаївка Буринського району.
197. **Знайомтеся:** дитячий екслібрис //Культура і життя.- 1985.- 15 груд.- (У співавт.).
Про виставку дитячого екслібрису в Києві.

198. **Вшанування** пам'яті митця //Прапор Леніна.- 1986.- 12 квіт.- №45(7337).- С.4.

Про святкування 100-річчя від дня народження славетного українського графіка, нашого земляка Г.Нарбута в Україні і на Сумщині.

199. **Время** и Нарбут //Московский художник (Москва).- 1986.- 16 мая.- №20 (1182).- С.4.

Про конференцію у Сумах, присвячену 100-літньому ювілею графіка Г. Нарбута, уродженця с.Нарбутівка Глухівського району.

200. **Самобутній** талант //Народна трибуна (Глухів).- 1986.- 12 верес.- №146 (9563).- С.4.

Про посмертну виставку робіт Г.І. Гавриленка в СХМ (уродженця с. Перемога Глухівського району).

201. **Художник** у провінції //Ленінським шляхом (Тростянець).- 1986.- 16 груд.- №150(7314).- С.4.

Про виставку творів К.І. Власовського у СХМ.

202. **Минуле** – майбутньому //Культура і життя.- 1987.- 25 січ.- №4(2864).- С.7.

Про виставку “Художник у провінції” К.І. Власовського у СХМ.

203. **“Наче** він жив у Лебедині...” //Прапор Леніна.- 1987.- 26 берез.- №37(7485).- С.4.

Інформація про виставку у Лебединському художньому музеї, присвячену 173-річчю від дня народження Т.Г. Шевченка.

204. **Березневі** вернісажі //Прапор Леніна.- 1987.- 28 берез.- №38 (7486).- С.4.

Про виставки у СХМ: народного художника РРФСР В.М. Минаєва; “Малюнки І.Ю. Рєпіна”; “Антична кераміка Греції”.

205. **Ласково** запрошуємо до музею //Рад. правда (Білопілья).- 1987.- 12 трав.- №57(7981).- С.3.

Про виставки у СХМ: робіт художника В.М. Минаєва; “Малюнки І.Ю. Рєпіна”; “Антична кераміка Греції”.

206. **І лунала** музика...//Червон. промінь.- 1987.- 20 серп.- №100(3604).- С.3.

Про вечір у обласній бібліотеці, присвячений 110-річчю від дня народження мистецтвознавця, академіка Ф.І.Шміта.

207. **Завжди** сучасний Волошин //Ленінська правда.- 1987.- 22 серп.- №162 (16266).- С.4.

Про виставку творів М. Волошина у СХМ з фондів Сімферопольського художнього музею.

208. **До ювілею** академіка //Прапор Леніна.- 1987.- 29 серп.- №104(7552).- С.4.

Про виставку екслібрисів М.Бондаренка до 110-річчя від дня народження академіка Ф.І. Шміта, влаштовану у обласній бібліотеці.

209. **Музей** Кавалерідзе //Ленінська правда.- 1987.- 13 верес.- №177(16281).- С.3.

- Про відкриття музею скульптора, народного артиста УРСР І.П.Кавалерідзе на його батьківщині у с. Новопетрівка Роменського району.
210. **Возрожденное** ім'я //Московский художник.- 1987.- 25 сент.- №39(1252).- С.4.
- Про наукові читання в Харкові, присвячені 110-річчю від дня народження Ф.І.Шміта (1877-1942).
211. **Академік** Федір Шміт //Будівник комунізму (Лебедин).- 1987.- 10 жовт.- №122(8323).- С.4.
- Про вечір у Лебединському художньому музеї, присвячений 110-річчю від дня народження Ф.І. Шміта.
212. **Художник** і час //Прапор Леніна.- 1988.- 23 січ.- №10(7614).- С.4.
Інформація про виставку “У дружбі єдиній” у СХМ.
213. **Художні** обрії Казимира Малевича //Прапор Леніна.-1988.-5 берез.- №28 (7632).- С.3.
- Про мистецький вечір з нагоди 110-річчя від дня народження видатного художника К.С.Малевича, організований Сумським художнім музеєм, обласною бібліотекою і Третьяковською галереєю.
214. **Мелодії** в музеї //Культура і життя.-1988.-24 квіт.- №17(2938).- С.5.
Про вечір “Барокко в живопису” у СХМ.
215. **Мовою** фарб //Червон. промінь.-1988.-25 черв.- №75–76(3735 – 3736).- С.8.
- Про нові надходження в СХМ.
216. **Художник**-експериментатор //Ленінська правда.- 1988.- 20 лип.- №141 (16495).- С.4.
До 110-річчя від дня народження К.Малевича (1878–1935).
217. **Старе** нове ім'я //Червон. промінь.-1988.-17 листоп.- №139(3799).- С.3.
- Про виставку Ю.М.Бразоль (1856-1919) у Лебединському художньому музеї.
218. **Відроджене** ім'я //Червон. промінь.-1988.- 24 груд.- №15(3816).- С.3.
- Про вечір, присвячений 125-річчю від дня народження історика мистецтва Є.К.Редіна.
219. **Конотопські** враження Казимира Малевича: (До 110-ої річниці з дня народження відомого художника К.С.Малевича (1878-1935) //Радянський прапор (Конотоп).-1988.- 27 груд.- №206 (11063).- С.3, фото.
220. **Е.К.Редин** //Летопись. Вып.3. «Молодая гвардия»; Курское обл. краеведческое о-во .-Курск, 1989.- С.6.
Про життєвий і творчий шлях історика мистецтва Є.К.Редіна.
221. **Виставка**, що не стала святом //Ленінська правда.-1989.-19 квіт.- №77 (16681).- С.4.
- Про виставку сумських художників у художньому салоні м.Сум, присвячену 175-річчю від дня народження Т.Г.Шевченка.
222. **Форма** і образ //Ленінська правда.-1989.- 23 квіт.- №80(16684).- С.6.

Інформація про виставку графіки московських художників в Сумах.

223. **Столичные** художники в Сумах //Московский художник.-1989.- 19мая .- №19 (1338).-С.3.

224. **Початок:** Сумському художньому музею виповнилось сімдесят років //Червон. промінь.- 1990.- 28 квіт.- №18 .- С.8, іл.

З історії СХМ 20-х років на основі архівних матеріалів.

225. **Подарунок**-портрет мистецтвознавця //Життя Лебединщини (Лебедин).-1990.-29 листоп.-№143(8410).- С.3.

Інформація про подарунок Сумському художньому музею портрета мистецтвознавця С. Таранушенка роботи київського художника В.Забашти.

226. **Дарунок** сумчан //Панорама Сумщини (Суми).- 1990.- 20 груд.- №51.- С.3, іл.

Про подарунок СХМ двох акварелей всесвітньовідомого митця А.Зверева.

227. **Чи бути** у Конотопі картинній галереї ? //Радянський прапор.- 1990.- 25 груд.- №205(11478).- С.2-3.

228. **Академік** М.Ф. Сумцов: подорожі Сумщиною //Панорама Сумщини.- 1991.- 14 лют.- №7(59).- С.3.

229. **Проект** для Конотопа //Супремус (Спец. випуск к выставке и научным чтением, посвященным К.С. Малевичу (1878–1935).- 1991 (май).- С.12.

Про підготовку виставки московських і сумських художників, присвяченої К.С. Малевичу.

230. **“Хата, моя біла хата”**, або декілька думок з виставки Миколи Бондаренка //Прапор Леніна.- 1991.- 7 трав.- №55 (8127).- С.4.

231. **Наші** в Києві //Добрий день (Суми).- 1991.- 9 трав.- №19.- С.7.

Інформація про участь сумських художників у весняній республіканській виставці.

232. **Шляхом** до Миколи Глуценка: Штрихи до творчого портрета //Радянська правда.- 1991.- 4 черв.- №67(8615).- С.2.

До 90-річчя від дня народження українського художника, майстра пейзажу М.П. Глуценка (1901-1977).

233. **Виставка** пейзажу //Суми і сумчани (Суми).- 1991.- 6 черв.- №35.- С.2.

Інформація про виставку творів М.Глуценка з СХМ у білопільському музеї А.С. Макаренка.

234. **Ювілей** Олексія Сидорова //Прапор Леніна.- 1991.- 15 черв.- №72(8144).- С.2.

До 100-річчя від дня народження мистецтвознавця О.О.Сидорова, уродженця с.Миколаївка Буринського району. Листи О. Сидорова до сумського мистецтвознавця Ю. Ступака, які зберігаються у обласному архіві.

235. **Ганна** Гідора: успіх у Відні //Панорама Сумщини.- 1991.- 27 черв.- №26(78).- С.8, іл.

Участь сумської художниці Г.Гідори у виставці сучасного українського мистецтва “Нові імена” у австрійській столиці.

236. “**Шляхами** творчості” на Сумщині //Суми і сумчани.- 1991.- 24 серп.- №57.- С.4.
Про виставку графіки і живопису, присвячену К. Малевичу.
237. **Покликання** - мистецтво //Радянський прапор.- 1991.- 4 верес.- №141(11622).- С.4.
Інформація про відкриття у Конотопі виставки сумських і московських художників, присвяченої К. Малевичу.
238. **Хто** зберіг мистецькі скарби Лебединщини? //Панорама Сумщини.- 1991.- 12 верес.- №37(89).- С.3.
Про фундатора Лебединського художнього музею Б.К. Руднева.
239. **Вернісаж** зі спогадом... про конотопське сало //Панорама Сумщини.- 1991.- 19 верес.- №38(90).- С.8.
Про вернісаж виставки “Шляхи творчості”, присвяченої К.Малевичу у Конотопі.
240. **На знаменитій** Києво – Московській //Панорама Сумщини.- 1991.- 31 жовт.- №44(96).- С.3.
Про дитячі та юнацькі роки Ф. Ернста у Глухові.
241. **Три** арешти. 1914. 1933. 1941: За матеріалами раніш недоступних архівів //Панорама Сумщини.- 1991.- 31 жовт.- №44(96).- С.7.
Про випробування, які випали на долю вченого Ф.Ернста.
242. **Краще** раз побачити //Панорама Сумщини.- 1991.- 21 листоп.- №47(99).- С.3, іл.
Про творчість сумської художниці Г. Сергєєвої (1958 р.н.).
243. “**Життя** моє тече тут порожньо і безтурботно...”: Лебединські листи відомого харківського вченого і мистецтвознавця Дмитра Івановича Каченовського (1827 – 1872) //Життя Лебединщини.- 1991.- 17 груд.- №151(8574).- С.3.
244. **Галерея** у Сумах //Червон. промінь.- 1991.- 21 груд.- №51.- С.5.
Про першу галерею мистецтв “АРТ’С” у приміщенні театра ім. М.Щепкіна.
245. **Федір** Ернст і Сумщина //Червон. промінь.- 1992.- 18 січ .- №3.- С.3.
Про зв’язки видатного вченого, історика мистецтва, академіка Ф.Л. Ернста з Сумщиною.
246. **Недооцінка** місцевої автури //Панорама Сумщини.- 1992.- 30 січ.- №5(109).- С.7.
Причину неточностей в київських енциклопедичних довідниках (УЛЕ, “Митці України”) автор бачить в тому, що до їх підготовки не залучаються місцеві дослідники.
247. **Художники** Москви и Сум – Малевичу //Машиностроитель (Сумы).- 1992.- №4(191)(февр.).- С.4.
248. **Серце** останнього гетьмана //Панорама Сумщини.- 1992.- 6 лют.- №6(110).- С.6, іл.
Про історію з серцем гетьмана Кирила Розумовського, похованого у Батурині.

249. **Незнаний** проект лебединської книгозбірні //Червон. промінь.- 1992.- 8 лют.- №6.- С.3, іл.
Про проект бібліотеки для Лебедина, автором якого був художник, архітектор В.Г.Кричевський (1872-1952), уродженець с.Ворожба Лебединського району.
250. **Митець** національного Відродження: (Нові факти з архітектурної діяльності Василя Кричевського на Сумщині) //Життя Лебединщини.- 1992.- 18 лют.- №16(8595).- С.3, іл.
251. **Присвячено** К. Малевичу //Радянська правда.- 1992.- 11 берез.- №24(8728).- С.3, фото.
Про виставку творів московських і сумських художників у Білопіллі, присвячену К. Малевичу.
252. **Крутий** авангард у художньому музеї //Червон. промінь.- 1992.- 28 берез.- №13.- С.3, іл.
Про виставку “Геометрія духу”, присвячену столітньому перебуванню на Слобожанщині відомого художника К.С. Малевича.
253. **Від Білопілля** – до світової слави //Панорама Сумщини.- 1992.- 2 квіт.- №14(118).- С.5, іл.
Про зв’язки К.Малевича з Сумщиною.
254. **Нове** ім’я в галереї “АРТ’С” //Червон. промінь.- 1992.- 25 квіт.- №17.- С.5.
Про виставку сумського художника С. Сергєєва у галереї “АРТ’С”.
255. **Останній** вирок: Встановлено точну дату смерті Федора Ернста //Панорама Сумщини.- 1992.- 27 серп.- №34(138).- С.7.
Розвідка про останній арешт вченого Ф. Ернста, підготовлена на основі документів, наданих обласним управлінням СБУ.
256. **На мистецькому** небосхилі Європи //Червон. промінь.- 1992.- 10 жовт.- №41 (4013).- С. 3, іл.: Побожій С. Кортіна.1992. Папір, туш.
Про виставку українського та російського іконопису з фондів СХМ у Італії (Лонгароне, Кортіна д’Ампеццо, Фонтанафреддо).
257. **Нове** відкриття в архіві: невідомий щоденник Ф. Ернста [охорона пам’яток культури 1919 – 1920 рр.] //Червон. промінь.- 1992.- 10 жовт.- №41(4013).- С.3; 17 жовт.- №42(4014).- С.3; 24 жовт.- №43(4015).- С.3; 14 листоп.- №46(4018).- С.3; 21 листоп.- №47 (4019).- С. 3; 28 листоп.- №48(4020).- С.3.
Вступ і публікація С. Побожія.
258. **Побачивши** занедбану могилу //Панорама Сумщини.-1992.- 29 жовт.- № 41(145).- С.6.
До 70-річчя від дня народження доктора мистецтвознавства П.О.Білецького- дослідника творчості нашого земляка, графіка Г.Нарбути, автора монографії та альбомів про митця.
259. **Новий** рік у Венеції //Червон. промінь.- 1993.-12 січ.- №2(4026).- С.3, іл.
Про виставку графіки С. Побожія і С. Сергєєва у галереї “АРТ’С”, присвячену Венеції.

260. **Від** динозаврів до К. Малевича і... навпаки //Панорама Сумщини.- 1993.- 21 січ.- №2-3(151-152).- С.6, 11, іл.
Про виставку “Від плейстоцену до голоцену” у Палеонтологічному музеї (Москва) та участь у ній художників з Сум.
261. **Сучасне** голландське мистецтво у художньому музеї //Червон. промінь.-1993.- 29 січ.- №5(4029).- С.4, фото.
Про виставку робіт сучасних голландських художників Хенка ван Далена і Беатріс Швайтзер у СХМ.
262. **Від** Конотопа – до Києва //Панорама Сумщини.- 1993.- 18 берез.- №9-10(159 – 160).- С.8.
Про виставки пам’яті засновника супрематизму К. Малевича в Україні і на Сумщині.
263. **Львівське** малярство на склі //Червон. промінь.- 1993.- 20 берез.- №12(4036).- С.5, іл.
Про вернісаж у галереї “АРТ’С” за участю львівських митців.
264. **“Мальовнича** Україна” та навколо неї //Червон. промінь.- 1993.- 26 черв.- №26(4050).- С.3, іл.
Про Всеукраїнську художню виставку “Мальовнича Україна”, яка пройшла у рамках міжнародного шевченківського свята на Сумщині.
265. **Архівна** знахідка //Червон. промінь.- 1993.- 17 лип.- №29(4053).- С.3.
Про М. Сумцова як мистецтвознавця. Про знайдений автором лист історика Д. Яворницького до М. Сумцова у зв’язку з виданням останнім дослідження про Леонардо да Вінчі (публікація).
266. **Суми** в спогадах професора Миколи Сумцова //Червон. промінь.- 1993.- 28 серп.- №35(4059).- С.5; 4 верес.- №36(4060).- С.3.
Передмова і підготовка публікації С. Побожія.
267. **Про те**, що не минає //Червон. промінь.- 1993.- 18 верес.- №38(4062).- С. 6, іл.
Про виставку “Архітектурні пам’ятки Сумщини” у СХМ.
268. **Архітектурні** пам’ятки Сумщини на полотнах художників //Сумщина (Суми).- 1993.- 6 жовт.- №99(17471).- С.3, іл.
Про виставку під такою назвою в СХМ.
269. **Відданість** музею: (до 75-річчя від дня заснування Лебединського художнього музею) //Червон. промінь.- 1993.- 30 жовт.- №44(4068).- С.3, іл.
Про першого директора Лебединського художнього музею Б.К. Руднева.
270. **Невідоме** листування Максиміліана Волошина: (До 115-річчя від дня народження поета і художника) //Червон. промінь.- 1994.- 8 січ.- №2(4078).- С.3, іл.
Акварелі-листи художника і поета М.Волошина з колекції СХМ.
271. **Новий** погляд на класичний твір: (До 140-річчя від дня народження знаного українського художника Сергія Васильківського) //Червон. промінь.- 1994.- 19 лют.- №8 (4084).- С.3, іл.
Про картину “Дарунок” (1912) С.Васильківського із колекції СХМ та інтерпретацію її елементів з точки зору модерністського мистецтва.

272. **Горбачов**, авангард і Україна //Червон. промінь.- 1994.- 2 квіт.- №14(4090).- С.3, іл.

Про каталог до виставки “Авангард і Україна”, яка була організована у Мюнхені в ході проведення Днів України у Баварії.

273. **Червона** стріла з гнізда Бурлюків //Червон. промінь.- 1994.- 2 лип.- №27(4103).- С.3: 9 лип.- №28(4104).- С.3

Про художника Д Бурлюка, уродженця хут. Семиротівщина, біля с.Рябушки Лебединського району.

274. **Авангард** и Украина //Супремус. Конотоп (Сумы-Цюрих-Москва).- 1994.- №3(4)(авг).- С.3

Про каталог, виданий до виставки “Авангард і Україна”, яка відбулась 1993 року у Мюнхені в рамках проведення Днів України в Баварії.

275. **Родом** из “... славного сотенного містечка Конотопа” //Там же.- С. 4.

Про мистецтвознавця Н.І. Велігоцьку, уродженку м.Конотоп.

276. **Голландская** “композиция” в Сумах //Там же.- С.5.

Про експозицію в СХМ голландських художників Хенка ван Далена і Беатріс Швайтзер в СХМ.

277. **Кортина** д’Ампеццо восхищается украинскими иконами //Там же.- С.7.

Про виставку українських і російських ікон XVIII – XIX ст. із колекції СХМ в Італії (1992 р.).

278. **Давид Бурлюк** и Сумщина //Там же.- С. 11.

279. **Профессорское** увлечение К.С.М. //Там же.- С.7.

Про виставку сучасного італійського мистецтва в Сумах в рамках Днів італійської культури в Україні.

280. **Экспедиция** в Пархомовку //Там же.- С.11.

Про відвідування представниками Сумської філії “Малевич-Центру” села Пархомівка на Харківщині, пов’язаного з перебуванням у ньому К.Малевича.

281. **Хроника** проекта “Современные художники - Малевичу” //Там же.- С.15.

282. **Художники** Сумщини у Києві: Аналіз виставки “Художники Сумщини” та деякі роздуми з приводу її організації //Червон. промінь.- 1994.- 20 серп.- №34(4110).- С.3

Про виставку сумських художників у Києві з нагоди 10-ї річниці утворення Сумської обласної організації СХ України та проблеми, пов’язані з її організацією.

283. **Виставка** “найкращого малювальника з усіх найвних художників світу” в Сумах //Червон. промінь.- 1994.- 10 верес.- №37(4113).- С.4, іл.

Про виставку графіки хорватського художника Івана Лацковича в СХМ.

284. **Пленер**, присвячений метру //Уик – энд (Сумы).- 1994.- 14 – 21 сент.- №37.- С.2, фото.

Про літній семінар сумських художників, присвячений Д.Бурлюку.

285. **Давид** Бурлюк: погляд зі Львова //Червон. промінь.- 1994.- 24 верес.- №39(4115).- С.3.

Про книгу О.Ноги “Давид Бурлюк і мистецтво всесвітнього авангарду” (Львів, 1993).

286. **Художники** Сумщини у Лебедині: Осінні роздуми про липневий пленер //Червон. промінь.-1994.-12 листоп.- № 46(4122).- С.3, іл.

Про виставку “Лебединський пленер”, присвячену Д.Бурлюку у Лебединському художньому музеї.

287. **Художники** Сумщини в Падуе //Уик-енд.-1994.-24-30 нояб.- №47.- С.8-9, іл.

Про міжнародну виставку галерей в Італії, в якій брали участь сумські художники Г. Гідора, В. Шкарупа.

288. **Борис** Данченко: художник поза системою //Червон. промінь.- 1994.-3 груд.- №49(4125).- С.3, іл.

Про другу персональну виставку живопису Б. Данченка (1938 р.н.) у СХМ.

289. **Різні** теми в одній техніці, або як цінують талант художника Сумщини в Європі та на батьківщині //Уик –енд.-1994.-14-21 дек.- №50.- С.9, іл.

Про творчість художника-графіка М.Бондаренка (с.Успенка Бурин . р-ну).

290. **Як будемо** забирати і повертати?: (До питання про культурні цінності) //Червон. промінь.-1994.-17 груд.- №51(4127).- С.4, іл.

291. **Загадкові** герої Миколи Жулінського //Червон промінь.-1995.- 14 січ.- №2 (4131).-С.3.

Аналіз творчого доробку сумського художника Миколи Жулінського.

292. **До ніг** пролетарія –мистецтво: Сумському художньому музею –75 років //Червон. промінь.- 1995.- 28 січ.- №4(4133).- С.4, іл.

Історія садибних художніх колекцій на Сумщині та етапи становлення Сумського художнього музею (від 1920 до 1930-х рр.).

293. **Респін** знаний і незнаний //Уик-енд.- 1995.-9-16 фебр.- №6.- С.4, іл.

Про твори І. Репіна (“Біля рояля”, 1880, “Запорозький полковник” (Портрет В.В. Тарновського”,1880) у СХМ та ювілейну виставку творів цього художника у 1994 р. у Третяковській галереї.

294. **Білі** плями і темні сторінки в історії музею: Сумському художньому музею - 75 років //Червон. промінь.-1995.-11 лют.- №6(4135).- С.4, іл.

295. **З чим** підходимо до ювілею?: Сумському художньому музею - 75 років //Червон. промінь.-1995.- 18 лют.- №7(4136).- С.4, іл.

296. **Художник** читає Біблію //Уик –енд.-1995.- 9-16марта.- №10(62).- С.6, іл.

Про виставку “Художник читає Біблію” у московському музеї образотворчих мистецтв ім. О.С. Пушкіна.

297. **“Науковий** доробок Сумського художнього музею” у ЦНБ ім.В.І.Вернадського НАН України //Червон. промінь.- 1995.- 18 берез.- №11(4140). - С.4.

Про виставку видань СХМ за 75 років у Центральній науковій бібліотеці НАН України.

298. **Конотоп**, Цюріх, далі всюди... //Червон. промінь.- 1995.- 8 квіт.- №14(4143). -С.3.

Про вечір у СХМ, присвячений 116-й річниці від дня народження Казимира Малевича.

299. **Микола** Маринич, Сальвадор Далі... Хто на черзі ? //Резонанс (Сум. держ. ун-т).-1995.- 9 трав.- №8(65). -С.6.

Про виставку живопису М.Маринича і мистецький вечір, присвячений С.Далі (1904-1989) у літературно-музичній вітальні Сумського державного університету.

300. **Микола** Маринич: єдність з природою //Червон. промінь.-1995.-13 трав.- №19 (4148).-С.5.

Про виставку живописних творів М.Я.Маринича (1929-1995) у Сумському державному університеті.

301. **“Украинские** художники – Малевичу” //Свободная зона (Калининград).-1995.- 26 мая.- № 98(717).- С.4, ил.

Про виставку “Українські художники - Малевичу” у Калінінградській художній галереї.

302. **Сумська** філія “Малевич-Центру” у Кенігсберзі //Червон. промінь.-1995.- 10 черв.- №23(4152).- С.3.

Про виставку художників з Сум, Охтирки, Києва і Харкова у Калінінградській художній галереї.

Іл.: Побожій С. Калінінград. Кафедральний собор. 1995. Папір, туш, перо.

303. **Родом** із “...славного сотенного містечка Конотопа” //Червон. промінь.-1995.-29 лип.- №30(4159). - С.2. (Передрук із “Супремуса”, 1994 р.).

До 60-річчя від дня народження відомої української дослідниці, кандидата мистецтвознавства Н.І. Велігоцької (1935 р.н.), уродженки м.Конотоп.

304. **По следам** Малевича //Уик- энд.-1995.-3 - 10 авг.- №31(83).- С.6, іл.

Про виставку живопису і графіки українських художників у Російському центрі науки і культури м.Гданська (Польща).

305. **Бронзові** монументи на старій фотографії //Червон. промінь.- 1995.- 5 серп.- №31(4160).- С.3, фото.

Про фотографії, подаровані СХМ архітектором В.Вечерським. На одній з них - історик мистецтва Ф.Л. Ернст.

306. **Художники** Сумщини у Гданську //Червон. промінь.- 1995.- 5 серп.- №31(4160)- С.3, іл., фото.

Участь художників Сумщини у виставці українських і російських художників у польському місті Гданськ, у Російському центрі науки і культури.

Іл.: Екслібрис С. Побожія роботи М. Бондаренка.

307. **Скарбниця** духовності на Сумщині // Господар (Суми).- 1995.-19 серп.- №9.- С.4, іл.

До 75-річчя від дня заснування Сумського художнього музею.

308. **Явлення** “ Чорного квадрата” на Конотопському озері: Мистецтвознавчі нотатки про художнє життя Конотопа // Червон. промінь.- 1995.- 26 серп.- №34(4163).- С.4, іл.

Аналіз виставки конотопських художників “Літній калейдоскоп” у Конотопському краєзнавчому музеї.

Іл.: Борошнів В. Загадка Малевича або явлення “Чорного квадрата на Конотопському озері “(1995). Приватна збірка С. Побожія.

309. **Ікона** Охтирської Божої Матері знову в Україні // Червон. промінь.- 1995.- 16 верес.- №37(4166).- С. 4., іл.

Про повернення з Канади в Україну ікони Охтирської Божої Матері.

310. **“Пархомівський слід”** Казимира Малевича //Уик-енд.-1995.- 27сент.- 4 окт.-№39(91).- С.6, іл.

Уточнення факту навчання К. Малевича у Пархомівському (Харківської обл.) двокласному п'ятирічному училищі.

311. **Єсенінська** поезія на аркушах і полотнах сумських художників //Червон. промінь.- 1995.- 30 верес.- №39(4168).- С.4, іл.

Про виставку сумських художників, присвячену російському поету С. Єсеніну у СХМ.

312. **Лебединський** пленер і його наслідки для художнього життя Сумщини //Червон. промінь.- 1995.- 20 жовт.- №42(4171).- С.5., іл.

313. **Виставка** “Від Дордрехта до Конотопа” у Сумах //Червон. промінь.- 1995.- 17 листоп.- №46(4175).- С.4, іл.

Виставка художників Сумщини і Голландії у галереї книжкового магазину “Кобзар”.

314. **Які наслідки** має у кінці 20 століття факт перебування К. С. Малевича у Білопільлі та Конотопі в кінці 19 століття //Червон. промінь.- 1995.- 24 листоп.- №47(4176).- С.4, іл.

315. **“Конотопський слід”** Казимира Малевича //Уик-енд.-1995.-1-8 дек.- № 48(100).- С.10, іл.

Про мистецький вечір в Конотопському краєзнавчому музеї, присвячений 100-річчю від дня перебування К. Малевича в Конотопі.

316. **Відданість** музею // Господар.- 1995.- 2 груд.- №24.- С.4; 16 груд.- №26.- С.4, іл.; 1996.- 20 січ.- №3(31).- С. 4; 3 лют.- №5(33).- С.4; 10 лют.- №6(34).- С.4; 17 лют.-№7(35).- С.3.

Про Б. Руднева – першого директора Лебединського художнього музею.

317. **Виставка** у новій галереї //Господар.- 1995.- 8 груд.- №25.- С.4, іл.

Про відкриття у Сумах нової мистецької галереї у книжковому магазині “Кобзар”

318. **Музыка** тишини и моря // Уик-енд.- 1995.- 21-27 дек.- 51(103).- С.10, іл.

Про художньо-музичний вечір в СХМ, присвячений швейцарському художнику А.Бекліну (1827-1901).

Іл.: Екслібрис С. Побожія роботи М.Бондаренка.

319. **Острови** життя і смерті Арнольда Бекліна //Червон. промінь.- 1995.- 22 груд.-№51(4180).- С.4, іл.

Згадується картина швейцарського митця А.Бекліна “Шлях до Еммаусу” з колекції СХМ.

320. **Путь** в Эммаус: Фреска в Базеле, повторение в Мюнхене, копия в Сумах //Уик-энд.- 1996.- 3-10 янв.- №1(105).- С.10, ил.

Про роботу А.Бекліна «Шлях до Еммаусу», копія (повторення?) якої є у зібранні СХМ.

321. **«Роменщина** в мистецтві». Новий мистецький проект? //Червон. промінь.-1996.-12 січ.- №2(4183).- С.4, іл.

Про регіональну художню виставку «Роменщина в мистецтві» в СХМ.

322. **Магія** води и камня //Уик-энд.-1996.-14- 21 марта.- №11(115).- С.6, фото.

Про літературно-художній вечір в сумській ОУНБ, присвячений унікальному місту в світі - Венеції.

323. **Художники** Сумщини на Поділлі //Червон. промінь.- 1996.- 15 берез.- №11(4192).- С.4.

Участь творчих об'єднань у Всеукраїнській художній виставці “АРТ” Клуб-96” у м.Хмельницьку. Сумщину представляли: Сумська філія “Малевич-Центру” і “Джерело” з Шостки.

324. **Українець** Г. Нарбут в оцінці росіянина В. Розанова //Червон. промінь.- 1996.- 29 берез.- №13(4194).- С.4, іл.: Екслібрис С. Побожія роботи М. Бондаренка.

Висока оцінка російського письменника В. Розанова ілюстрацій Г. Нарбута до видання “1812 рік у байках Крилова”.

325. **Дві виставки** одного художника //Резонанс (СумДУ).- 1996.- квіт.- №6(83).- С.6.

Про виставки сумського митця Валентина Куца (1939 р.н.) у галереї книжкового магазину “Кобзар” та у літературно-музичній вітальні Сумського державного університету.

326. **Иван** Шаповал: сквозь тернии к звездам //Сотня (Сумы).- 1996.- 11 апр.- №10.- С.2.

Виставка сумського художника І. Шаповала (1939р.н.) “Пейзажі та натюрморти” у галереї книжкового магазину “Кобзар”.

327. **Левитан:** мастер безлюдного пейзажа //Уик-энд.- 1996.- 25.04 - 2.05.- №17 (121).- С.6, ил.

Про творчість російського художника І.Левітана (1860-1900). Згадуються роботи митця з колекції СХМ.

328. **В новых** залах старой Третьяковки //Уик- энд.-1996.- 23 - 30 мая.- №21(125).- С.3, фото.

Враження автора після відвідування Третьяковської галереї, коротко з її історії.

329. **Бурлюк** у Рябушках //Червон. промінь.-1996. - 24 трав.- №21(4202).- С.4, іл.

Про мистецьке свято на Лебединщині “Бурлюк у Рябушках”.

330. **Поэт** не от мира сего” Г. Петников в Путивле //Уик- енд.- 1996.- 26 июля - 3 авг.- №30(134).- С.1, фото, ил.

Про творчість поета Григорія Петнікова (1894-1971) та його перебування у 1930-х рр. у Путивлі.

331. **Конотопський** супрематист Володимир Борошнев //Господар.- 1996.- 3-10 серп.- №№ 35-36(63-64).- С.8, іл.

Про виставку творів конотопського художника В. Борошнева (1956 р.н.) у картинній галереї книжкового магазину “Кобзар” у Сумах.

332. **Мистецькі** твори у краєзнавчих музеях //Господар.- 1996.- 17-23 серп.- №№39-40(67- 68).- С.8, іл.

Про раду директорів музеїв Сумщини, на якій обговорювалися проблеми мистецьких збірок в краєзнавчих музеях.

333. **Дмитро** Горбачов як дзеркало українського авангарду //Червон. промінь.-1996.- 23 серп.- №34(4215).- С.4, іл.

Про кандидата мистецтвознавства, професора Київського театрального інституту Д. Горбачова (1937р.н.) та його альбом “Український авнгард”.

334. **Кричевські:** мистецтво, що освіжає душу //Господар.- 1996.- 24-30 серп.- №№41-42(65-66).- С.8, іл.

Про виставку “Мистецтво родини Кричевських” у СХМ ім.Н.Онацького.

335. **Мистецтво** родини Кричевських //Уик-енд.- 1996.- 29 авг.- 4 сент.- №35(139).- С.4, іл.

Про першу на Сумщині виставку творів родини Кричевських в СХМ.

336. **Валентин** Серов і Сумщина //Червон. промінь.-1996.- 6 верес.- №36(4217).- С.5; 27 верес.- №39(4220).- С.4.

Розповідається про моделі, які мають відношення до Сумщини і яких портретував російський художник В.О. Серов (1865-1911).

337. **Искусство** без границ - на выставке Кричевских //Данкор (Сумы).- 1996.- 12 сент.- №37(207).- С.7.

Про виставку “Мистецтво родини Кричевських” в СХМ ім. Н.Онацького.

338. **Золота** медаль у Реймсі за твір з колекції Сумського художнього музею //Уик-енд.- 1996.- 18- 25 сент.- №38(142).- С.1,4, іл.

До 140-річчя від дня народження художниці з Лебедина Ю. Бразоль. Висувається версія про те, що барельєф “Сестри” роботи Ю. Бразоль з колекції СХМ і був тим “барельєфом двох голівок”, який був удостоєний золотої медалі у Реймсі (Франція).

339. **Осінні** інтермеццо Олександра Садовського //Червон. промінь.- 1996.-11жовт.- №41(4222).- С.5.

Про дві виставки сумського художника О. Садовського (1951 р.н.) у Сумах.

340. “**Невпинний** пошук і рух митця...” //Конотопський край.- 1996.- 23 жовт.- №85(12191).- С.3, фото.

Про конотопського художника В. Борошнева, його виставку у картинній галереї книжкового магазину “Кобзар” в Сумах.

341. **Казимир** Малевич: письма к Наташе на страницах “Супремуса” //Уик энд.-1996.- 24-31 окт.- №43(147).- С.1,4, ил.

Про газету “Супремус”(№4(5), графічний дизайн якої зробила швейцарська художниця Мартіна Фонтобель; про листи К.Малевича до дружини Н.А.Манченко, які опубліковані у газеті “Супремус”.

342. “**З осінніх мелодій**” І. Марчука - у колекції художнього музею //Червон. промінь.- 1996.- 25 жовт.- №43(4224).- С.3, іл., фото.

Про виставку живописних творів заслуженого художника України І. Марчука у СХМ, присвячену 60- річному ювілею митця.

343. **О скульпторе** Трубецком //Уик-энд.-1996.- 21-28 нояб.- №47(151).- С.4, ил.

До 130-річчя від дня народження скульптора П. Трубецького (1866-1938). Згадується його “Портрет невідомого” (1899) з колекції СХМ. Порівнюються твори Ю. Бразоль “Сестри” і “Діти” П. Трубецького.

344. **Декабрьские** выставки, вернисажи //Уик- энд.- 1996.- 5 -12 дек.- №49(153). -С.4, ил., фото.

Огляд художніх виставок Сум (музеї, художній салон, бібліотеки, галереї, майстерні).

345. **Художник** у полоні часу //Червон. промінь.-1996.- 6 груд.- №49(4230).- С.4, іл.

Про виставку сумського художника І. Швачунова (1960р.н.) у картинній галереї сумського Палацу дітей та юнацтва.

346. **И. Грабарь** о репрессированном профессоре //Уик-энд.- 1996.- 19-26 дек.- №51(155).- С.1, фото.

Відгук російського історика мистецтва І. Грабаря на діяльність Ф. Ернста.

347. **Было** много вина - изобилие шампанского...Новый год в эпистолярном наследии художников //Уик- энд.- 1996.- 26 дек.- 2 янв.- №52(156).- С.1, 4.

Наводяться уривки з листів відомих художників: Ф. Васильєва, І. Рєпіна, В. Сєрова, М. Врубеля, В. Полєнова, В. Васнецова, В. Сурикова, І. Грабаря, М. Волошина, К. Сомова.

348. **Нова** Розальба Карр’єра з Конотопа? //Червон. промінь.- 1997.- 17 січ.- №3(4236).- С.4, іл.

Про виставку пастелей конотопської художниці Т. Мінаковської у картинній галереї сумського книжкового магазину “Кобзар”.

349. **Январские** выставки, вернисажи //Уик- энд.- 1997.- 23 - 31 янв.- №4(160).- С.4, фото, ил.

Огляд і аналіз художніх виставок у м.Суми.

350. **Надгробие** П.И. Харитоненко в эскизах Александра Матвеева //Уик-энд.-1997.- 31 янв.- 6 февр.- №5(161).- С.1, 4, ил.: Ескіз набгробку П.І. Харитоненка (1914-1916).

Аналізуються ескізи-варіанти надгробку П. Харитоненка роботи російського скульптора О. Матвєєва.

351. **Где-нибудь** в углу едва прочтешь: Коро //Теленеделя (Сумы).- 1997.- 6 - 13 февр.- №1(162).- С.3, ил.

До 200-річчя від дня народження французького художника К.Коро (1796-1875). Розповідається про лист директора Конотопського музею О. Поплавського 1926 р., у якому згадується робота Коро, яка зберігалася у музеї.

352. **Метаморфозы** – alter ego художника ? //Теленеделя.-1997.- 20 - 27 февр.- №3(164).- С.3, фото.

Про виставку сумського художника В. Сігулі (1951 р.н.) в Сумах.

353. **“Спасибі ... за те, що пишете”**//Червон. промінь.- 1997.- 21 лют.- №8(4241).- С.4.

Про Ю.П. Ступака, сумського вченого, мистецтвознавця та його інтерес до вивчення історії українського мистецтвознавства.

354. **Філіпп Меланхтон**: погляд із Сум //Червон. промінь.-1997.-21 лют.- №8 (4241).- С.4, ил.

Про мистецький вечір, присвячений 500-річчю від дня народження Ф. Меланхтона, діяча німецької Реформації XVI ст., який відбувся в обласній бібліотеці.

355. **Февральские** виставки, вернисажи //Теленеделя.- 1997.- 27 февр.- 6 марта.- №4(165).- С.3, ил.

356. **Їхнє** коріння – у сумській землі //Урядовий кур'єр (Київ).- 1997.- 4 берез.- №40(981).- С.9, і л.

Про виставку “Мистецтво родини Кричевських”, яка пройшла в СХМ у рамках всеукраїнської програми “Повернуті імена”.

357. **Грищенко Н.** Родинне гніздо //Культура і життя.- 1997.- 5 берез.- №9(3787).- С.4, фото, ил.

Спогади племінниці відомого українського художника О. Грищенка, уродженця м.Кролевець. Публікація і передмова С.І. Побожія.

358. **Малевич** в Абрамцево //Теленеделя.- 1997.- 20-27 марта.- №7.- С.14, ил.

Перебування К. Малевича у підмосковному Абрамцево.

359. **Мартовские** виставки, вернисажи //Теленеделя.- 1997.- 20-27 марта.- №7.- С.14, ил.

360. **Тепло** душі художниці //Конотопський край.- 1997.- 26 берез.- №24(12234).- С.2, фото.

Про виставку пастелей конотопської художниці Т. Мінаковської у Сумах.

361. **Иван Бунин** и Сумщина //Теленеделя.- 1997.- 10-17 апр.- №10.- С.6, фото.

Висловлюється припущення щодо перебування на Сумщині російського письменника, лауреата Нобелівської премії І. Буніна.

362. **Апрельские** виставки, вернисажи //Теленеделя.- 1997.- 1 - 8 мая.- №13 .- С.9, ил.

Аналізуються виставки в Сумах.

363. **Подвергся** нападению... крест Малевича //Теленеделя.- 1997.- 8 - 15 мая.- №14.- С.9.

364. **Майские** выставки, вернисажи //Теленеделя.- 1997.- 5 - 12 июня.- №18.- С.9, ил.

Огляд художніх виставок у Києві та Сумах.

365. **Поэзия** “солнцелова” Г. Петникова в украинских переводах //Там само.- С.6, ил.

366. **Ничто** не ново под луной //Теленеделя.- 1997.- 21 - 28 авг.- №29.- С.14, ил.

Як формувалася художньо - артистична богема. Згадуються Д. Бурлюк і Г. Нарбут як представники богеми.

367. **Летние** выставки, вернисажи //Теленеделя.- 1997.- 4 - 11 сент.- №31.- С.7, фото.

368. **Киевская** осень; Сумская палитра: Выставки //Теленеделя.- 1997.- 9 - 16 окт.- №36.- С.2, ил.

Огляд київських та сумських художніх виставок.

369. **Выставки.** Осенний марафон. Октябрьская тема //Теленеделя.- 1997.- 6 - 13 нояб.- №40.- С.4.

Огляд художніх виставок у галереях і музеях Сум.

370. **Черный** квадрат “У синего моря” //Теленеделя.- 1997.- 27 нояб.- 4 дек.- №43.- С.5, ил.

Про “Чорний квадрат” К. Малевича та картину Т. Яблонської “Біля синього моря”.

371. **Выставочные** заморозки //Теленеделя.-1998.- 1 - 11 янв.- №1(48).- С.3, ил.

Огляд художніх виставок.

372. **“Самый** интересный – Волошин ...”//Теленеделя.- 1998.- 8 – 18 янв.- №2(49).- С.22, ил.

Публікація уривків з щоденника співачки Є. Хатаєвої, у яких йдеться про поета і художника М. Волошина (1877 – 1932). Щоденник зберігається у обласному архіві.

373. **Живопись,** що росте на стінах собору //Спас (Суми).- 1998.- №4-5(6-7)(лют.).- С.10, іл.

Про виставку художників Сумщини у мистецькому центрі “Собор”.

374. **“А в угловой** беседке пили “зубровку” с Малевичем” //Теленеделя.- 1998.- 19 февр.-1 марта .- №8(55).- С.12, ил.

Про стосунки К. Малевича і С. Ейзенштейна.

375. **Сумщина** и Михайловский дворец //Теленеделя.- 1998.- 2 - 12 апр.- №14(61).- С.3, ил.

До 100-річчя утворення Російського музею у Санкт-Петербурзі. Згадуються роботи художників, які мають відношення до Сумщини.

376. **З поверненням** в Україну, пане Бурлюк //Теленеделя.- 1998.- 14-21 мая.- №20(158).- С.12, іл.

Виставка під такою назвою відкрилася у Національному художньому музеї.

377. **“Живу я на березу Псла”** //Теленеделя.- 1998.- 4-14 иуна.- №23(161).- С.22, фото.
Культурні акції , присвячені 110-й річниці приїзду А.Чехова до Сум.
378. **Новая** галерея – “Академическая” //Теленеделя.- 1998.- 17 – 27 сент.- №38(176).- С.19, ил.
Про відкриття в Сумах нової галереї мистецтв «Академічна» в Українській академії банківської справи.
379. **Георгий Нарбут:**”Глуховской сотни старшинский сын и гербов эмблемат” // Данкор.- 1998.- 16 окт.- №41(315).- С.12, ил.
Виставка нарбутіани з колекції київського вченого-історика С. Білоконя у мистецькому центрі “Собор”.
380. **Музыка линий** //Теленеделя.- 1998.- 22 окт.- 1 нояб.- №43(181).- С.19, ил.
Про виставку графіки Г. Нарбута із збірки С. Білоконя в мистецькому центрі “Собор”.
381. **Олекса Грищенко** у спогадах племінниці //Теленеделя.- 1999.- 1-10 янв.- №1.- С.20, ил., фото.
382. **Олег Прокопчук** в новой ипостаси? //Данкор.- 1999.- 11 февр.- №6(331).- С.28.
Про виставку акварелей сумського скульптора, члена Національної спілки художників України О. Прокопчука (1944 р.н.) у галереї “Академічна” .
383. **В поисках пушкинских образов** // Академіх (газета УАБС).- 1999.- №4 (трав.).- С.6, ил.
Про підготовку виставки В.О. Смирнова (1929 р.н.) до 200-річчя від дня народження О. Пушкіна у галереї мистецтв “ Академічна”.
384. **Сербский орден** на мундире русского художника //Топ-репортер (Сумы).- 1999.- 1 иуля.- №26(37).- С.5, ил..
До 155-річчя від дня народження російського художника В.Д. Поленова (1844-1927).
385. **Современный украинский музейный авангард** //Топ-репортер.- 1999.- 8 иуля.- №27(38).- С.5, ил.
Про виставку “Сучасний український авангард” в СХМ.
386. **“Яблоки для Сезанна”** сумских художников //Топ- репортер.- 1999.- 16 сент. №37(48).- С.7, ил.
Про виставку сумських художників до 160- річчя від дня народження французького художника П. Сезанна у галереї “ Академічна”.
387. **“Был богат, но жил в бедности”** //Академіх.- 2000.- № 2(10).- С.3.
Про зв’язки скульптора і художника доби італійського Відродження Мікеланджело з банками.
388. **В галереї** – “Генеральне прання” //Академіх.- 2000.- №3(11).- С.4, ил.
Про виставку карикатури сумських художників М. Волова і Б. Пилипенка у галереї мистецтв “Академічна”.
389. **Художник** уходящей красоты //Ваш шанс (Сумы).- 2000.- 30 авг.- №35.- С.11, ил.

До 125-річчя від дня народження художника-графіка М.В. Добужинського (1875 - 1957).

390. **Левітан** – творець безкінечної краси //Академіх.- 2000.- № 6(14)(верес.).- С.3.

Про майстра ліричного пейзажу І. Левітана, роботи якого є у зібранні СХМ

(“Осінь. Берізки” 1899, “Місячна ніч” 1897, “Осінній ліс” 1899, “Татарський цвинтар” 1899).

391. **Пейзаж** настрою у Третьяковці //Там само.- С.3, іл.

Про твори І. Левітана у колекції Третьяковської галереї у Москві.

392. **В плену** золотой осени: В галереє искусств “Академическая” відкрилась виставка, посвященная Левитану //Ваш шанс.- 2000.- 13 сент.- №37.- С.10, ил.

393. **Валет** – молодість. А бубни ? //Академіх.- 2000.- №10(18) (груд.).- С.4, іл.

Інформація про виставку творів сумських художників “Бубновий валет” в галереї “Академічна” УАБС.

394. **Виставка** із Швеції //Там само.- С.4.

Анонс про виставку шведського художника К.П. Мазера “Образи Києва середини ХІХ ст.” з Національного музею Стокгольма у новому приміщенні галереї мистецтв “Академічна”.

395. “**Бубновий валет**” в “Академической” //Ваш шанс.- 2001.- 3 янв.- №1.- С.10, ил.

Про участь сумських художників у виставці, присвяченій 90-річчю від дня проведення виставки “Бубновий валет” у Москві.

396. **Леся** Українка і живописець щастя //Академіх.- 2001.- №3(21) (берез.).- С.3, іл.

Про спільне у творчості української поетеси Л. Українки і французького художника- імпресіоніста О. Ренуара.

397. **Ніч** сови з блакитними очима. Виставка однієї картини //Академіх.- 2001.- №3(21)(берез.).- С.3, фото.

Про виставку “однієї картини” О. Садовського “Ніч сови з блакитними очима” за мотивами “Лісової пісні” Лесі Українки в “Академічній”.

398. **Искусство** Швеции в “Академической” //Ваш шанс.- 2001.- 14 марта .- №11.- С.10, ил.

Про виставку малюнків шведського художника К.П. Мазера.

399. “**Магія** образу” Бориса Данченка //Кримська світлиця (Сімферополь).- 2001.- 22 черв.- №65-67(686-688).- С.19.

Про виставку живопису сумського художника Б. Данченка в “Академічній”.

400. **Краса** неземна з Лебедина //Академіх.- 2001.- №3(верес.).- С.3, іл.

Про відкриття нового виставкового сезону у галереї мистецтв “Академічна” експозицією творів з колекції Лебединського художнього музею.

401. **Гравюра** українського художника у бібліотеці Ватикану //Кримська світлиця.- 2001.- 5 жовт.- №106 - 107.

Екслібрис М. Бондаренка (1949 р.н.), присвячений папі римському.

402. **Под убаюкивающий шум мельничных колес** //Ваш шанс.- 2001.- 7 нояб.- №45 .- С.14а, ил.

Про картину російського художника В. Полєнова “Водяний млин”, що експонувалася на виставці шедеврів живопису з колекції Лебединського художнього музею у галереї мистецтв “Академічна”.

403. **Диалоги с Пикассо**: Под таким названием в галерее “Академическая” состоялся художественный вечер, посвященный великому художнику //Ваш шанс.- 2001.- 14 нояб.- №46.- С.14а, ил.

404. **Alla prima** памяти Константина Коровина //Ваш шанс.- 2001.- 5 дек.- №49.- С.19а, ил.

Про міжнародну виставку етюдів у галереї “Академічна”, присвячену майстру етюда, російському художнику К. Коровіну (1861 – 1939).

405. **Новий** проект “Alla prima” //Кримська світлиця.- 2002.- 22 лют.- №8.- С.19.

Про новий мистецький проект, започаткований галереєю “Академічна” виставкою етюдів.

406. **“Человек искусства”**: 31 марта исполнилось 130 лет со дня рождения художественного и театрального деятеля Сергея Павловича Дягилева //Ваш шанс.- 2002.- 3 апр.- №14.- С.14а, ил.

Висловлюється припущення про перебування С. Дягилєва (1872 – 1929) на Сумщині.

407. **“И стал “Последний день Помпеи” для русской кисти первый день”** //Ваш шанс.- 2002.- 25 сент.- №39.- С.16а, ил.

До 150- річчя від дня смерті видатного російського художника К. Брюллова.

408. **Соняшники** для Вінсента //Академіх. Спецвипуск.- 2003.- 1 квіт.- №3(19).- С.4.

Про виставку живопису і графіки сумських художників, присвячену 150-річчю від дня народження голландського художника Вінсента Ван Гога в галереї “Академічна”.

409. **“Соняшник для Вінсента”** //Академіх.- 2003.- 22 квіт.- №4(20).- С.4, іл.

Про виставку живопису і графіки, присвячену В.Ван Гогу в галереї “Академічна” та перформанс “Соняшник для Вінсента”, влаштований сумськими художниками.

410. **Людина** лабіринту //Академіх.- 2003.- 10.06.- №5(21).- С.4, іл.

Про виставку графічних творів “Нитка Аріадни” сумського художника М. Жулінського (1953 р.н.) у галереї мистецтв “Академічна”.

411. **Качанівський plein air** // Академіх. – 2004. – 12.11.- №8(34). – С.6, фото.

Про виїзд сумських художників та співробітників УАБС до Качанівки на плєнер, присвячений 160-річчю від дня народження художника І.Ю. Рєпіна.

КАТАЛОГИ ВИСТАВОК

412. **Іван** Лукаш. Графіка [Каталог творів] /Автор тексту і уклад. С.І. Побожій.- Суми, 1984.- 1 арк., склад. у 6 с., іл., фото.

413. **Республіканська** виставка дитячого екслібриса. Каталог виставки /Вступ.стаття та упоряд. О.Д. Кузьменка та С.І. Побожія.- К.,1985.- 80 с.

414. **Каталог** обласної виставки самодеятельного изобразительного и декоративно- прикладного искусства, посвященной XXVII съезду КПСС /Сост. С.И. Побожий.-Сумы, 1986.- 11 с.

415. **Микола** Бондаренко. Графіка. Екслібриси: Каталог виставки /Вступ. ст. та упоряд. С.І. Побожія.-Суми, 1986.- 1 арк., склад. у 8 с.- (У співавт.).

416. **Олексій** Кузьменко. Графіка, екслібриси: Каталог виставки /Вступ. ст. та упоряд. С.І. Побожія.- Суми, 1986.- 1 арк., склад. у 8с.

417. **“Наче він жив у Лебедині...”**: Каталог художньої виставки, присвяченої 173-річчю з дня народження Т.Г. Шевченка / Вступ. ст. С.І. Побожія.- Суми: Облполіграфвидав, 1987.- С.3-4.

418. **Поэтический Колумб** Киммерии: [Программа лит.- худ. вечера, посвящ. 110-й годовщине со дня рождения поэта и художника М. Волошина; Каталог выставки его произведений из фондов Симферопольского художественного музея] /Гос. обл. универс. науч. б-ка им. Н.К.Крупской; Сумский художественный музей; Сост. С.И. Побожий].- Сумы, 1987.- 1л., слож. в 6 с., фото.

419. **Ю.Н. Бразоль** (1856 - 1919). Каталог выставки “Художник в провинции” /Сост. С.Побожий.- Сумы, 1988.- 9с.

420. **Володимир** Дяченко. Живопис: Каталог виставки /Вступ. ст. та упоряд. С.І. Побожія.- Суми, 1989.- 8с.- (У співавт.).

421. **Рідний** край. Виставка творів художників Сумщини: Каталог /Вступ. ст. С.І. Побожія.- Х., 1990 .- С.3 - 6.

422. **Українська** старовина XVIII- поч. XX ст.: Каталог виставки /Сум. художній музей; Заг. редакція С.І. Побожія.- Суми, 1991.- 14 с.

423. **Junge Kunst der Ukraine. Erste Ansstellung des Kunstlerbundes Sumy in der Partnerstadt Celle.** Katalog.- Celle, 1991.- 86 с.

Вступна стаття і упорядкування С.І. Побожія .

424. **Геометрия** духа. Живопись, графика, скульптура, декоративное искусство: Каталог выставки, посвященной столетию пребывания Казимира Малевича на Слобожанщине /Сум. худож. музей; Малевич - Центр; Вступ. ст. и составл. С.И. Побожия.- Сумы, 1992.- 8 с.

425. **Один** день в Венеции. Un giorno a Venezia: Каталог виставки /Галерея “АРТ’С”; Сум. худож. музей; Сум. филиал Малевич - Центра; Текст С.И. Побожия.- Сумы, 1992.- 1л., слож. в 8 с., ил.

Іл.: Побожій С. Фрарі .1992 .Арк.1; Ніч. Венеція. 1992. Арк.1.

426. **Сергей** Сергеев в галерее “АРТ’С“. Живопись, графика: Каталог выставки /Текст С.И. Побожия.- Сумы: “АРТ’С”, 1992.- 1 л., слож. в 4 с., ил.

427. **Архітектурні** пам’ятки Сумщини. Виставка. Живопис. Графіка: Каталог /Вступ. ст. та складання С.І. Побожія.- Суми, 1993.- 1 арк., склад. у 8 с.

428. **Образ** і емоція. Виставка /Сум. філіал “Малевич - Центру”; Текст С.І. Побожія.- Суми, 1993.- 1 арк., склад. у 6 с.
429. **Путь** к истине. Живопись. Сергей Артемчик. Александра Редька: Виставка /Сум. филиал Малевич - Центра; Текст С.И. Побожия.- Сумы, 1993.- 1 л., слож. в 6 с.
430. **Путь** к свету. Сергей Артемчик. Елена Побожий. Александра Редька: Виставка /Сум. филиал “Малевич - Центра”; Текст С.И. Побожия.- Калининград, 1993.- 1л., слож. в 8 с.
431. **Традиции** Малевича. Виставка. Живопись. Графика. Декоративно-прикладное искусство: Каталог /Музей истории Киева; “Малевич - Центр” (Москва); Сост. С.И. Побожий.- [К.,1993].-1 л., слож. в 6 с.: ил.
432. **Шевченкіана** в колекції Сумського та Лебединського художніх музеїв: Каталог /Упоряд. С.І. Побожій та ін.- Суми: РВВ облуправління по пресі, 1993.- 28 с.
433. **Лебединський** plein air: Каталог виставки /Сумський обласний науково-методичний центр народної творчості; Лебединська філія Сумського художнього музею та ін.; Текст С.І. Побожія.- Лебедин, 1994.-1 арк., склад. у 8 с., іл., фото.
Іл.: Побожій С. Лебединська симфонія. 1994.
434. **Виставка** конотопських художників: Каталог виставки /Конотопський краєзнавчий музей; Конотопська філія АТ “Градобанк”; Вступ. ст. С.І. Побожія.- Конотоп, 1995.- 1 арк., склад.у 8 с., іл.
435. **По следам** Малевича. Живопись. Графика: Виставка /Сум. филиал “Малевич- Центра” и др.; Текст С.И. Побожия.-[Сумы,1995].- 1 л., слож. в 8 с.
436. **Шляхи** творчості – 2: Каталог виставки.(Присвячується 100-річчю перебування Казимира Малевича у Конотопі (1895 - 1995) /Конотопський краєзнавчий музей; Сумська філія “Малевич - Центру” та ін.; Текст С.І. Побожія.-[Конотоп, 1995].-1 арк., склад. у 8 с., іл.
Іл.: Побожій С. Сан Марко.
437. **Сумська** філія “Малевич - Центру” //Арт’Клуб–96: Каталог виставки /Хмельницький музей сучасного українського мистецтва.- [К., 1997].- С.60.
438. **Давид** Бурлюк і сучасність //Давид Давидович Бурлюк. Каталог виставки творів з музейних і приватних зібрань України.- К., 1998.- С.1 - 2.
439. **Impressionen** vom land Sloboshantschyna. Zweite ausstellung des Kunstlerbundes Sumy in der Partnerstadt Celle.- 1999.
Автор вступної статті і укладач С.І. Побожій.
440. **Михаил** Юденков. Форма и образ. Виставка /Галерея искусств “Академическая”; Украинская академия банковского дела; Текст С.И. Побожия.- [Сумы, 2004].- 1 л., слож. в 6 с., ил., фото.
441. **Олег** Прокопчук. Друга зустріч. Виставка /Галерея мистецтв “Академічна”; Українська академія банківської справи; Текст С.І. Побожія.- [Суми, 2004].- 1 арк., склад. у 6с., іл., фото. /Галерея мистецтв “Академічна” Української академії банківської

442. **Сергій** Побожій. Відсвіти. Виставка справи; Текст С.І. Побожія.- [Суми, 2004].- 1 арк., склад. у 6 с., іл., фото. Іл.: Ніч. Венеція (1992), Симфонія лісу (1997), Італійська картина (1997), Віддзеркалення (2002), Куличанський пейзаж (2003), Пам'яті художника П. Левченка. (2003), Біля церковних стін (2003).

II. 3 НЕОПУБЛІКОВАНОГО

443. **Творчість** П.О. Білецького: Дипломна робота /Київський державний художній інститут; Науковий керівник – доцент Г.М. Юхимець.- К., 1984.- 97 с.- (Рос. мовою).-Рукопис.

444. **Мистецтвознавча** діяльність Ф.І. Шміта в Україні (1912 – 1921 рр.).- [Суми, 1986].- (Рос. мовою).- 41 с.- Рукопис.

445. **Становлення** й розвиток мистецтвознавства у Харківському університеті (1805 – 1920 рр.): Дисертація на здобуття вченого ступеня кандидата мистецтвознавства. Науковий керівник – кандидат мистецтвознавства О.К. Федорук.- К., 1993.- 169 с.- Рукопис.

446. **Естетичний** феномен монографічних колекцій. Їх роль у музейних і банківських зібраннях.- 1999.- 5 с.- Рукопис.

447. **“Лесині джерела”** Олександра Садовського. До питання візуалізації образів літературної класики.- 2000.- 14 с.- Рукопис.

448. **Образотворче** мистецтво у контексті мистецького життя Сумщини ХХ ст.- 2002.- 4 с.- Рукопис.

449. **“Японізм та китайщина”**: Діалоги у просторі культури.- 2002.- 8 с.- Рукопис.

450. **Теамаляр** А. Петрицький: між фарбами та архітектурними лініями.- 2003.- 4с.- Рукопис.

451. **“Я вижу, Христос из иконы бежал...”** Художні ідеї та паралелі у мистецтві модерну та авангарду.- 2003.- 20 с.- Рукопис.

Аналізуються проблеми модерну та авангарду у творчості Б. Комарова.

452. **Дега**: “Як я ненавиджу продавати; я весь час сподіваюсь зробити краще”.- 2004.- 3 с.-Рукопис.

453. **Діалоги** у просторі мистецтва. Нариси з історії художньої культури Сумщини кінця ХІХ - ХХ ст.- 2004.- 350с.- Рукопис.

454. **І скульптор**, і аквареліст.- 2004.- 6 с.- Рукопис.

Про творчість сумського скульптора О. Прокопчука як аквареліста.

455. **“Кольорові події”** Р. Фалька на Сумщині. Проблеми творчості художника періоду “Бубнового валету”.- 2004.- 18 с.- Рукопис.

456. **“У будинку** багато гарних стародавніх речей”. До питання про побутування художніх колекцій на Слобожанщині ХVІІІ – ХХ ст.- 2004.- 6 с.- Рукопис.

457. **“Твір** мистецтва захоплює по-справжньому лише тоді, коли належить Вам”.- 2004.- 4с.- Рукопис.

Про французького маршана Поля Дюрана-Рюеля (1831 – 1922).

458. **Швейцарське** мистецтво в музейних і корпоративних колекціях України.- 2004.- 4 с.- Рукопис.

III . НАУКОВЕ РЕДАГУВАННЯ ТА РЕЦЕНЗУВАННЯ

459. **Відгук** на автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства А.С. Півненко “Художественная жизнь города Харькова второй половины XIX – начала XX века (до 1917 г.)”.- Москва, 1990.

460. **Відгук** на автореферат дисертації на здобуття вченого ступеня доктора мистецтвознавства В.В. Рубан “Украинская портретная живопись конца XVIII – второй трети XIX века. Проблемы развития” .- Москва, 1990.

461. **Відгук** на автореферат дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата мистецтвознавства І.М. Удріс “Українське мистецтвознавство останньої чверті XIX – початку XX століття .Проблеми становлення та розвитку”.- Москва, 1991.- (Рос. мовою).

462. **Відгук** на автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора мистецтвознавства О.А. Тарасенко “Проблема національного стилю в живопису модерну й авангарду (творчість українських та російських художників к. XIX – поч. XX ст.)”.- Львів, 1996.

463. **Відзив** на дисертацію О.Р. Синько “Творчість Олександра Архипенка першої чверті XX століття” на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Виступ у якості офіційного опонента у інституті мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського.- 1996.

464. **Відгук** на автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства С.І. Нікуленко “Становлення вищої мистецької школи в Україні (1917- 1934)”.- 1997.

465. **Відзив** на дисертацію Л.П. Великої “Роль образної побудови експозиції у системі музейної комунікації (аспект розбудови української школи музестворення)” на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Виступ у якості офіційного опонента у Харківській державній академії культури.- 2000 р..

466. **Відгук** на автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства О. Часника “Універсальне і специфічне в просторово-часовій символіці українського та ірландського традиційного мистецтва”.- 2001р..

467. **Відзив** на дисертацію М.В. Панової “Шляхи формування самообразу автора в українській та російській художній культурі першої половини XIX століття” на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Виступ у якості офіційного опонента у Харківський державній академії культури.- 2001 р.

468. **Відзив** на автореферат Н.Ф. Сбітнєвої “Особливості розвитку радянської упаковки 1930-х років. Утилітарні та художні аспекти,” представлений на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства.- 2002 р.

469. **Відзив** на дисертацію Н.П. Писаренко “Тенденція перетворення станкової картини у панно в російському живописі кінця XIX - початку XX ст.” на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Виступ у якості

офіційного опонента у Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури (м. Київ).- 2002 р.

470. **Відзив** на дисертацію О.О. Смоліної “Монастирі Слобідської України другої половини XVII - початку XX століть як історико-культурне явище” на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Виступ у якості офіційного опонента у Харківській державній академії культури.- 2003 р.

471. **Відгук** на автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства Паньок Т.В. “Іконопис Слобожанщини XVII – початку XIX століття (Історія. Типологія. Сильова еволюція.)”.- 2004 р.

***

472. “**Народний митець**”. Тези доповідей та повідомлень до наукової конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження славетного українського графіка Георгія Нарбута (1886- 1920) /Сумський художній музей та ін.; Укладач С.І.Побожій.- Суми, 1986.- 29с.

473. **Сергій Білокінь**: Бібліографічний покажчик /Укладач О.Д. Кузьменко; Наук. редактор С.І. Побожій.- К., 1989.- 65 с.

474. **С.А. Таранушенко** та проблеми вивчення мистецтва Слобожанщини XVIII- XIX століть: Тези доповідей та повідомлень науково-теоретичної конференції, присвяченої 100-річчю від дня народження Стефана Андрійовича Таранушенка (1889 - 1976) /Сум. худож. музей та ін.; Уклад. і редагування С.І. Побожія.- Суми, 1989.- 28 с.

475. “**Шевченко і Сумщина**”: Тези доповідей та повідомлень до науково-теоретичної конференції, присвяченої 175-річчю від дня народження Т. Шевченка /Сум. худож. музей та ін.; Укладач та відповідальний за випуск С.І. Побожій.- Суми, 1989.- 74 с.

476. **Кузьменко О.Д.** Акварельний живопис. Методичні рекомендації на допомогу самодіяльним художникам, акварелістам-початківцям, керівникам дитячих студій образотворчого мистецтва /Рецензент С.І. Побожій.- Суми, 1990.- 16 с.

477. **Музейна** колекція та художнє життя Сумщини: проблеми і перспективи вивчення. Тези доповідей та повідомлень наукової конференції, присвяченої 70-річчю утворення Сумського художнього музею /Укладач С.Побожій.- Суми, 1990.- 82 с.

478. **Супремус**. Конотоп: Газета (Сумы- Цюрих- Москва).- 1994.- №3(4).- 16 с.
С.І. Побожій- укладач та автор художнього рішення.

479. **Мистецькі** осередки Сумщини: Історія. Колекції. Дослідження. Матеріали наукової конференції, присвяченої 75-річчю заснування Сумського художнього музею /Упорядник С.Побожій.- Суми: “Слобожанщина”, 1995.- 77 с.

480. **Сумська** старовина: Науковий журнал з історії та культури України [1р.на рік]/ Сум. держ. ун-т.- (Заснований у 1997 р.).

С. Побожій - член редакційної колегії з 1997 року.

481. **Бєлашов В., Жукова С.** та ін. Глухів. На зламі тисячоліть: Історико-краєзнавчий нарис /Рецензенти С.І. Побожій та ін.- Суми: "АС-Медіа", 2002.- 96 с.

482. "**Крымский альбом** – жемчужина в короне Крыма //Крымский альбом - 2002. Историко-краеведческий и литературно-художественный альманах. [Вып.7] /Сост., предисловия к публик. Д.А. Лосева.- Феодосия: Москва: Издательский дом Коктебель, 2003.- С.212 - 213.

Рец. на кн.: Крымский альбом - 2000. Историко-краеведческий и литературно-художественный альманах. [Вып.5] /Сост. Д.А. Лосев.- Феодосия, 2002.- 224 с.

483. **Рецензія** на методичні рекомендації "Українська народна вишивка. Рушники Слобожанщини" для вчителів обслуговуючої праці (Укладач Л.М. Кириченко).- 2003.

***

484. **Екслібриси** одного зібрання //Друг читача (Київ).- 1985.- 11 квіт.- №15(1301).-С.7.

Рец. на вид.: Сучасний український книжковий знак: Каталог виставки /Укладач О. Кузьменко.- Суми, 1984.- 63 с.

485. **Тільки-но** настане вільна мить...//Друг читача.- 1986.- 27 лют.- №9(1347).- С.8.

Рец. на вид.: Віктор Бабенцов: Альбом /Авт.-упоряд.. В.П. Цельтнер.- К.: Мистецтво, 1985.- 32 с.; іл.- (Вибрані твори художника).

486. **Віддає** перевагу портрету //Друг читача.- 1986.- 22 трав.- №21(1359).- С.8.

Рец. на вид.: Сергій Подерев'янський. Живопис. Графіка /Авт.-упоряд. Р. Фурман.- К., [1986].

487. **Гармонія** уподобань //Друг читача.-1986.- 4 груд.- №49(1387).- С.8, іл.

Рец. на вид.: Анатолій Пономаренко: Альбом.- К.,1986.

488. **Мовою** графіки //Червон. промінь.- 1987.- 6 черв.- №69(3573).- С.3.

Рец. на вид.: Кузьменко А. Экслибрис - знак книги: Методические рекомендации и библиография в помощь активистам и организациям Общества книголюбов.- К.,1987.- 35 с.

489. **Коли б** не певні огріхи...//Друг читача.- 1987.- 16 лип.- №29(1419).- С.7.

Рец. на вид.: Кузьменко А. Экслибрис – знак книги: Методические рекомендации и библиография в помощь активистам и организациям Общества книголюбов.- К., 1987.-35 с.

490. **Нове** дослідження з історичного краєзнавства //Червон. промінь.- 1994.- 26 листоп.- №48(4124).- С.3.

Рец. на кн.: Звагельський В.Б. Літописні міста Сумщини.- Суми, 1994.- 60 с.

491. **Культурное** ожерелье Европы //Nova книга.- 2001.- №9-10.- С.13.

Рец. на кн.: История культуры стран Западной Европы в эпоху Возрождения: Учебник для вузов.- М., 2001.- 479 с.

492. **До джерел** християнського Сходу //Там само.- С.14 -15.

Рец. на кн.: Теодор Студіт. Поучення.- Львів, 1999. -228 с.; Никодим Святогорець. Невидима боротьба.- Львів, 2000.- 212 с.; Мистецтво молитви.- Львів, 2000.- 264 с.; Григорій Ниський. Життя Мойсея.- Львів, 2001.- 116 с.

493 **От Древней** Руси до современности //Там само.- С.16.

Рец. на кн.: Ильина Т.В. История искусств. Отечественное искусство: Учебник. 3-е изд.-М., 2000.- 407 с.

494. **От Эгейского** искусства до Генри Мура // Там само.- С.17.

Рец. на кн.: Ильина Т.В. История искусств. Западноевропейское искусство: Учебник.- 3-е изд.- М., 2000.- 368 с.

495. **Палітра** художнього життя в Україні //Nova книга.- 2002.- №1(10).- С.16.

Рец. на кн.: Художня критика в Україні. Друга половина ХІХ - початок ХХ ст.: Хрестоматія ; Навч. посібник /Савицька Л.Л.; За ред. акад. М.О.Криволапова.- К., 2001.- 321с.

496. **Сичик** + Хрущік = Чорний квадрат над Чорним морем //Nova книга.- 2002.- №3(12).- С.16 - 17, іл.

Рец. на кн.: Чорний квадрат над Чорним морем.- Одеса, 2001.- 261 с.

497. **“Крымский альбом”** – жемчужина в короне Крима //Nova книга. № 4(13)(лип.-серп.).- С.12 -14, іл.

Рец. на кн.: Крымский альбом – 2000. Историко-краеведческий и литературно– художественный альманах. [Вып.5] /Сост.Д.А. Лосев.- Феодосия, 2002.- 224 с.

498. **Искусствознание** вчера и сегодня //Nova книга (Сумы).- 2002.- №5(14).- С. 30 - 32.

Рец. на вид.: Искусствознание.1/02 (ХІХ).Спец. вып. /Гл. ред. В.Т. Шевелева.- М., 2002. –654 с.

499. **В лабиринтах** тестов и схем //Nova книга.- 2003.- №4.- С. 23 - 25.

Рец. на кн.: Хоруженко К.М. Культурология: структурно-логические схемы.-М., 2003.- 336с.; Хоруженко К.М. Культурология: Тесты.- М., 2003.- 224с; Хоруженко К.М. Мировая художественная культура: Структурно-логические схемы: Учеб. пособие для студ. высш. и сред. учеб. заведений.- М., 2003.- 208 с.

IV. БІБЛІОГРАФІЯ

500. **Федор Шмит** и его творчество: [Библиография] /Сум. гос. обл. универс. науч. библиотека им.Н.К. Крупской; Сум. худож. музей.-Сумы, 1987.- 1л., слож. в 6 с.; фото.

501. **Е.К. Редин** (1863 - 1908) : [Библиография].-Сумы, 1988.-1л., слож. в 6 с., фото.

502. **Художественные** горизонты Казимира Малевича: [Библиография] /Сум. гос. обл. универс. науч. библиотека им.Н.К.Крупской; Сум. худож. музей.-Сумы,1988.-1 л., слож. в 6 с., фото.

* * *

503. **Бібліографічний** покажчик: “Сумський художній музей” [1920 - 1989] //Музейна колекція та художнє життя Сумщини: проблеми і перспективи вивчення : Тези доповідей та повідомлень наукової конференції, присвяченої 70-річчю утворення Сумського художнього музею.- Суми, 1990.- С. 49 - 82.

504. **П.О. Білецький** : Бібліографічний покажчик /Укладач С.І.Побожій //Українське мистецтвознавство: Міжвідомчий збірник наукових праць.-К.: Наук. думка, 1993.- С.177 - 180.

505. **Бібліографічний** покажчик: Сумський художній музей (1990 - 1994) //Мистецькі осередки Сумщини. Історія. Колекції. Дослідження: Матеріали наукової конференції, присвяченої 75-річчю заснування Сумського художнього музею.- Суми: Слобожанщина, 1995.- С. 63 -77.

506. **Бібліографія** //Галерея мистецтв “Академічна”. Історія. Виставки. Колекція. Бібліографія: Науковий каталог /Нац банк України; Укр. академія банківської справи, кафедра соціально-гуманітарних дисциплін; Укладач С.І. Побожій.- Суми: УАБС, 2003.- С. 73 - 93.

Список публікацій про галерею мистецтв в Українській академії банківської справи.

507. **Матеріали** до покажчика праць Є. Редіна та публікацій про нього //Пам’ятки України.- 2003.- Ч.3.(140).- С.ІІ-ХІV.

Бібліографія праць Є. Редіна; література про нього; архівні матеріали.

V. УЧАСТЬ У ВИСТАВКАХ

Один день у Венеції. Un giorno a Venezia. Виставка графіки. С.Побожій і С.Сергєєв. Галерея “АРТ’С”. Суми, 1992.

Експонувалися твори С. Побожія (пастель):

Капела дожів (1992), Канали Венеції (1992), Ніч. Венеція (1992), Пам’яті П. Муратова (1992), Стіна (1992), Фрарі. Арк. 1,2,3 (1992), Церква, що зустрічає (1992), Венеціанські видіння (1992).

Лебединський plein air. Виставка. Лебединський художній музей. 1994.

Експонувалися твори С. Побожія (пастель): Залишки слобожанської старовини (1994), Лебединська симфонія (1994), Тут жив Давид Бурлюк (1994).

Українські художники - Малевичу. Виставка живопису, графіки, декоративно-прикладного мистецтва. Калінінградська художня галерея. 1995 р.

Експонувалися твори С. Побожія (пастель):

Залишки слобожанської старовини (1994), Тут жив Давид Бурлюк (1994), Ніч. Венеція (1992), День. Канали Венеції (1992), Ніч. Канали Венеції (1992), Фрарі. Арк. 1,2 (1992), Пам’яті П. Муратова (1992).

Шляхи творчості - 2. Виставка живопису і графіки. Конотопський краєзнавчий музей. 1995.

Експонувалися твори С. Побожія (пастель):

Сан Марко. Арк. 1,2 (1992).

По слідах Малевича. Виставка живопису і графіки. Російський центр науки і культури. Гданськ (Польща). 1995.

Експонувалися твори С. Побожія (пастель):

Ніч. Венеція (1992), День. Канали Венеції (1992), Ніч. Канали Венеції (1992), Пам’яті П. Муратова (1992).

Горизонти пам’яті. Персональна виставка. Сімферопольський художній музей. 1997 р.

Експонувалися твори С. Побожія (пастель, малюнок):

Кримські гори (1982), Нижньогірські вогні (1982), Поділ. Дахи взимку (1982), Батуринський палац (1983), Пейзаж з двома деревами (1990), Людина у футлярі (1991), Канал з гондольєром (1992), Ніч. Венеція (1992), Фрарі. Арк. 1,2 (1992),

” Резные фасады, узорные зданья...” (1992), Ніч. Канали Венеції (1992), Церква у Лонгароне (1992), У Воронцівському парку. Арк. 1,2 (1993), Сан-Марко у смарагдовій гаммі (1994), Сан-Марко у фіолетовій гаммі (1994), Церква, що зустрічає (1995), Спогади про Лівадію. Арк. 1,2 (1996), Сімеїз. Скеля Дива (1996), Лівадійський палац (1996), Під платаном (1996), Лівадійська царська Хрестовоздвиженська церква

(1996), Вечір. Вид на Ялту (1996), Лівадійський палац. Химера (1996), Видіння у лісі (1997), Таращанські мотиви (1997), Дерева біля обрива (1997), Натюрморт з дубовим листям (1997), Озеро у травах (1997), Колокольці та флокси (1997), Ліс, освітлений сонцем (1997), Природня структура (1997), Італійський мотив (1997), Симфонія лісу (1997), Червоний млин (1997), Італійська картина (1997), Спогади про Немчинівку. Арк. 1,2 (1997), Дачний натюрморт (1997), Човни у затоці (1997).

Світ пастелі. Виставка. Галерея мистецтв “Академічна”.1999.

Експонувалися твори С. Побожія (пастель):

Човни у затоці (1997), Спогади про Лівадію (1997).

Impressionen von land Sloboshantschyna Zweite Ausstellung des Kunstlerbundes Sumy in der Partnerstadt Celle. м.Целле (Німеччина). 1999.

Експонувалися твори С. Побожія (пастель):

Човни у затоці (1997) , Фіалки та яблука (1997), Спогади про Лівадію (1997).

Яблука для Сезанна. Виставка живопису та графіки. Галерея мистецтв “Академічна”. 1999.

Експонувалися твори С. Побожія (пастель):

Яблука для Сезанна. (1999).

Alla prima. Виставка етюдів. Галерея мистецтв “Академічна”. 2002 р.

Експонувалися твори С. Побожія:

Червоні дахи. Радомишль (1979), Церква на Подолі (1981), Інтер’єр Кирилівської церкви у Києві (1982), Краєвид з вікна (1982), Етюд в зелених тонах (1981), Воскресенська церква у Батурині (1981).

Біля церковних стін. Виставка живопису і графіки. Галерея мистецтв “Академічна”. 2003 р.

Експонувалися твори С. Побожія (пастель):

Біля церковних стін. Арк. 1,2 (2003).

Сто років життя після смерті. Виставка живопису і графіки [присвячена французькому художнику К. Піссарро]. Петропавлівське відділення СОД АППБ “Аваль”.2003 р.

Експонувалися твори С. Побожія (пастель):

Біля церковних стін. Арк. 1,2 (2003).

Виставка, присвячена першим імпресіоністам. Петропавлівське відділення СОД АППБ “Аваль”. 2004 р.

Експонувалися твори С. Побожія (пастель):

Пейзаж. Вечір (2004), Фруктовий сад (2004).

Відсвіти. Персональна виставка. Галерея мистецтв “Академічна”. 2004 р.

Експонувалися твори С. Побожія (пастель):

Батуринська ідилія (1981). Сумський художній музей, Кримські гори (1982), Псковська церква (1983), Людина у футлярі (1991). Будинок-музей А.П.Чехова, Ніч. Венеція (1992), Біля церковних стін (1993), Симфонія лісу (1997), Човни у затоці (1997), Віддзеркалення (2002), Видіння у Кирилівській церкві (2002), Червоний млин (2002), Куличанський пейзаж (2003), Пам’яті художника П.Левченка (2003), Мовчанський монастир (2003), Путивль. Увечері (2003), Італійська картина. Арк.2 (2003), Едгар Дега (2004), Коріння (2003), Selva oscura (2004), Садиба Лінтварьових. Арк.1,2,3 (2004), Купол святого Ісаакія Далматського (2004), Фруктовий сад (2004).

Біля стін палацу. Виставка живопису і графіки. Національний державний історико-культурний заповідник “Качанівка” (2004).

Експонувалися твори С. Побожія (пастель, малюнок, акварель):

Стежка у минуле (2004), Альтанка (2004), Архітектурний мотив (2004).

Качанівський plein air. Виставка живопису і графіки. Галерея мистецтв “Академічна”. 2004.

Експонувалися твори С. Побожія (пастель, малюнок):

Стежка у минуле (2004), Привиди у садибі (2004).

Ювілейна виставка з нагоди 20 - ї річниці створення Сумської обласної організації Національної спілки художників України. Сумський краєзнавчий музей. 2004
Експонувалися твори С. Побожія (пастель):
Біля церковних стін (2003).

ТВОРИ С.ПОБОЖІЯ У МУЗЕЙНИХ, КОРПОРАТИВНИХ ЗІБРАННЯХ І ПРИВАТНИХ КОЛЕКЦІЯХ

Impression vom Bomann Museum.1999. Папір, пастель.
Боманн музей (м. Целле, Німеччина).

Людина у футлярі. 1991. Папір, пастель.
Будинок-музей А.П.Чехова. (Суми).

В інтер’єрі. 2004. Папір, олівець.
Будинок-музей А.П.Чехова

Тут жив Давид Бурлюк. 1994. Папір, гуаш, пастель.
Калінінградська художня галерея.

Київські святині. Андріївська церква. 1981. Картон, олія.
Конотопський краєзнавчий музей.

Сан Марко. 1992. Арк. 1,2 (Диптих). Папір, пастель.
Конотопський краєзнавчий музей.

Залишки слобожанської старовини (Миколаївська церква у с. Бобровому).
1994.

Папір, гуаш, пастель.
Лебединський міський художній музей.

Лебединська симфонія. 1994. Папір, гуаш, пастель.
Лебединський міський художній музей.

Покровська церква. 1994. Папір, пастель.
Лебединський міський художній музей.

Пам'яті П. Муратова. 1992. Папір, гуаш, пастель.
Одеський художній музей.

Пам'яті художника П. Левченка. 2003. Папір, пастель.
Путивльський краєзнавчий музей.

Італійська картина. 1997. Папір, гуаш, пастель.
Сімферопольський художній музей.

Батуринська ідилія. 1981. Папір, пастель.
Сумський обласний художній музей ім. Н.Онацького.

Біля церковних стін. 2003. Папір, пастель.
Сумський обласний художній музей ім. Н.Онацького.

Присеймов'є. 1997. Папір, пастель.
Мистецький центр “Собор” (Суми).

Путивль. Молчанський монастир. 2002. Папір, олівець.
Регіональна науково-дослідна лабораторія-центр історичного
краєзнавства Сумського державного університету.

Нижньогірські вогні (1982), Поділ. Дахи взимку (1982), Батуринський
палац (1983), Пейзаж з двома деревами (1990), Канал з гондольєром (1992),
Ніч. Канали Венеції (1992), “Резные фасады, узорные зданья...” (1992), Церква

у Лонгароне (1992), Фрарі. Ч.2,3 (1992), У Воронцівському парку. Ч.1,2 (1993), Сан Марко у фіолетовій гамі (1994), Біля озера (1996), Спогади про Лівадію. Ч.1,2 (1997), Видіння у лісі (1997), “Дремлет лев святого Марка, и царица моря спит...” (1997), Таращанські мотиви (1997), Дерева біля обриву (1997), Колокольці та флокси (1997), Ліс, освітлений сонцем (1997), Природня структура (1997), Лизогубівка (1997), Італійський мотив (1997), Натюрморт з дубовим листям (1997), Могила художника А. Бекліна (1997), Озеро у травах (1997), Спогади про дитинство (1997), Пейзажний мотив на Баранівці (1998), Натюрморт. Фіалки та яблука (1999), Біля церковних стін. Арк. 2 (2003), Спасо-Преображенський собор (2004). Папір, пастель.

Сумський обласний державний архів.

Кортіна. 1992. Папір, туш.

Приватне зібрання В.Б. Звагельського (Суми).

Замок у Целле. 1999. Полотно, олія.

Приватна збірка (м. Целле, Німеччина).

Фіалки та яблука. 1997. Папір, пастель.

Приватне зібрання (м. Целле, Німеччина).

Пейзаж. Вечір. 2004. Папір, пастель.

Приватне зібрання Р.В.Сергієнко (Суми).

Човни у затоці. 1997. Папір, пастель.

Відзеркалення. 2002. Папір, пастель.

Приватне зібрання В.В.Прочухана (Суми)

VI. ЛІТЕРАТУРА ПРО С. ПОБОЖІЯ

Бегека Н. Нове творче поповнення //Образотворче мистецтво.-1984.- №3.- С.20- 21.

“Як завжди цікаві, різноманітні за темами дипломні роботи випускників факультету теорії та історії мистецтв (...). Серед кращих – дипломи О.Ковальчук, С.Побожія, Л.Хом’як, С.Юрчишиної та Ю.Смолий”.- С.21.

Відзнаки юних художників //Друг читача.- 1985.- 26 верес.

Інформація про нагородження старшого методиста ОНМЦ С.Побожія грамотою Міністерства культури УРСР за участь у республіканській виставці дитячого екслібриса.

В.А.[Афанасьєв В.А.].Шмітовські наукові читання //Народна творчість та етнографія.- 1987.- № 4(206).- С.79.

Згадуються доповіді С.Побожія на наукових читаннях, присвячених історичному мистецтву Ф.І.Шміту, які проходили 14 -15 травня 1987 р. у Харкові.

Фомин С. ”Председатель земного пространства” //Новые рубежи (Одинцово, Москов. обл.).- 1988.- 10 марта.- № 30(11069).- С.4, фото.

Про святкування 110-ї річниці від дня народження К.Малевича у Немчинівці. *“В заключение вечера выступила журналист из Рязани (...) и заместитель директора Сумского художественного музея С.И. Побожий, передавший в дар районному Дому культуры экслибрисы художника Н.М. Бондаренко, объединенные общей темой – искусство Казимира Севериновича Малевича».*

Блюміна І. Коли б ще й чисті барви //Друг читача.- 1988.- 17 листоп..

Рец. на видання: Сумський художній музей: Альбом /Авт.-упоряд. С.І. Побожій.-К.: Мистецтво, 1988.- 175с.

Власов В. У подорож до Італії //Червон. промінь.- 1988.- 1 груд.- №№ 146 – 147.- С.8.

Про поїздку до Італії групи сумських митців, серед них – працівники СХМ С. Побожій і Н. Юрченко.

Василенко М. Заохочення – подорож до Італії //Ленінська правда.- 1988.- 27 груд.- № 248 (16602).- С.4.

Про поїздку до Італії сумських художників та музейних працівників, в т.ч. С.І. Побожія.

Пивненко А.С. Научные чтения, посвященные 110-летию со дня рождения академика Ф.И. Шмита //Советское искусствознание. Вып.25: Искусство XX века: Сб. статей /Редкол. В.М. Полевой и др.- М., 1989.- С.397 - 400.

В огляді згадуються виступи С. Побожія (Сумський художній музей): “Історія мистецтвознавства в Харківському університеті”, “Ф.І. Шміт та деякі тенденції розвитку українського радянського мистецтвознавства 20-х років”- С.398, 399.

[**С.І. Побожій** серед учасників Лебединського пленеру 1994р.: Фото] //Лебединський plein air: Каталог виставки /Сум. обл. наук.- метод. центр народної творчості; Лебединська філія Сум. худож. музею; Сумська філія “Малевич-центру та ін.- Лебедин, 1994.- 1 арк., склад.у 8 с.

Премії від редакції //Червон. промінь.- 1994.-15 січ.- №3(4079).- С.2.

Про відзначення премією газети “Червоний промінь” мистецтвознавця С.І.Побожія за низку статей, які були опубліковані у 1993 р. на сторінках цієї газети.

Звагельський В. Успішний захист //Червон. промінь.-1994.- 7 трав.- №19(4095).- С.2.

«Нещодавно на засіданні спеціалізованої ради Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України відбувся захист кандидатської дисертації заступника директора Сумського художнього музею С. Побожія. За дослідження «Становлення й розвиток мистецтвознавства у Харківському університеті (1805- 1920)» С. Побожію присвоєно вчену ступінь кандидата мистецтвознавства».

[**С.І. Побожій** среди участников открытия выставки в Конотопском краеведческом музее, посвященной К. Малевичу: Фото] //Супремус. Конотоп. (Сумы – Цюрих - Москва).-1994.- №3(4) (авг).- С.2.

[**С.І. Побожій**: Інформація; Фото] //Там само.- С.16.

Пятаченко С. На каждого художника есть своя страна, в той стране – свой зритель //Уик-енд.- 1994.- №44.- нояб.- С.8.- Фото: С. Побожій з сумськими художниками на ярмарці галерей у Києві.

Інтерв'ю з сумськими художниками, мистецтвознавцями і галеристами – учасниками першої української ярмарки галерей у Києві. Інтерв'ю з С. Побожієм.

Звагельський В. Славний город Конотоп //Уик-енд.-1995.- 9-16 фебр.- № 6(58).- С.9.

Фото:С. Побожій серед московських і сумських художників на виставці “Шляхи творчості” у Конотопському краєзнавчому музеї.

Про газету “Супремус. Конотоп”.

“Поява видання є наслідком роботи сумської філії “Малевич-Центру” та співробітників музею, головним чином заступника директора Сергія Побожія. Він є і укладачем, і автором художнього рішення та низки матеріалів. Видавець газети- московський мистецтвознавець Олександр Шумов”.

Геренко С. Що то за газета – “Конотоп”? //Сумщина.- 1995.- 8 квіт.- № 28(17626).- С.4.

Про газету “Супремус. Конотоп”. Згадується С. Побожій – укладач номеру та автор статей.

Вісті міста //Конотопський край.- 1995.- 11 трав.- №38(12040).- С.4.

Презентація газети “Супремус. Конотоп” у Сумському художньому музеї.

“Головна ідея, що лягла в основу останнього номера, виконаного С. Побожієм, - все, що пов'язане з “славним сотенним містечком”- Конотопом”.

Овчаренко Е. Про нову виставку та проблеми сумських художників //Червон. промінь.- 1995.- 27 жовт.- №43.- С.8.

Про обговорення виставки сумських художників, присвяченій 100-річчю від дня народження С. Єсеніна. Згадується С. Побожій – заступник директора з наукової роботи СХМ.

Завгородня А. Художнику, будьте з нами //Конотопський край.-1995.- 4 листоп.- № 88(12090).- С.2.

Про мистецький вечір, присвячений 100-річчю перебування К. Малевича у Конотопі та вернісаж виставки “Шляхи творчості-2” у Конотопському краєзнавчому музеї. Згадується С.І. Побожій, який виголосив доповідь:”Газета “Супремус. Конотоп”: через рік після виходу”.

Борошнів В. Цей загадковий Малевич //Конотопський край.- 1995.- 29 листоп.- № 94(12096).- С.2, 4.

Про життєвий і творчий шлях К. Малевича.

“У Сумах створено філію “Малевич-Центру”, яку очолює наш земляк, кандидат мистецтвознавства С.І. Побожій. Сергій Іванович багато робить для того, щоб конотопці ближче знайомилися з непересічною творчістю художника світового рівня /.../. Він один з організаторів мистецького вечора у Конотопському краєзнавчому музеї, присвяченого 100-річчю перебування К. Малевича у нашому місті, презентував тут, як автор, і газету “Конотоп” ... - С.4.

Примак О. Є така газета //Конотопський край.- 1995.-13 груд.- № 99(12101).- С.3, фото: сторінки газети “Супремус”.

Про газету “Супремус. Конотоп” та інтерв’ю із засновником Сумської філії “Малевич- Центру” С. Побожієм.

Довідник членів Спілки художників України.- К.,1996.- С.136.

Дмитро Горбачов: “Зачеплено щось безперечно важливе...” //Червон.промінь.- 1996.-18 жовт.- № 42 (4223).- С.4, фото.

Згадується відеофільм “Явлення “Чорного квадрата” на Конотопському озері” (автор сценарію С.І. Побожій).

“Фільм про Малевича надзвичайно гарний”.

В.К. [Кочубей В.И.] Право думати інакше //Уик-енд.-1997.- №12 (168).- 2003.- 20.03-27.03.- С.6, ил.

Про вечір пам’яті художника В. Попкова в СХМ.

“О художественных исканиях Виктора Попкова рассказал кандидат искусствоведения Сергей Побожий...”

Сергей Побожий и его картины //Бизнес–Экспресс (Симферополь).- 1997.- 29 авг.-№35(154).- С.3.

Про відкриття у Сімферопольському художньому музеї виставки пастелей і малюнків С.І. Побожія.

«Одну из своих работ –«Итальянскую картину» Сергей Побожий принес в дар Симферопольскому художественному музею».

Савельева В. Горизонты памяти //Крымские известия.- 1997.- 17 сент.- №171(1421).-С.4.

Про персональну виставку С. Побожія у Сімферопольському художньому музеї.

«Надо сказать, что на выбор темы и ее воплощение влияют эрудиция автора, знание законов и истории живописи, архитектуры /.../ В ландшафтных композициях Сумицины и Присеймовья пастелист работает над колоритом, пробует смелые цветовые сочетания: эффект солнечного заката («Закат солнца»), полуденное освещение в ясный день («Пейзажный мотив», «Красная мельница»)».

Милина Л. И художник, и искусствовед //Крымская правда (Симферополь).- 1997.-24 сент.- № 177 (21852).- Фото, ил.

Про виставку пастелей і малюнків С. Побожія у Сімферопольському художньому музеї.

“Серия пастелей, выполненных в последний год, не случайно названа «Горизонты памяти». Это не просто пейзажи с натуры, а отображение внутреннего состояния, пласты впечатлений, навеянных воспоминаниями о Крыме. Интересные работы родились во время длительной поездки по Италии».

Федорина А. «Собор» - як сходинка до соборності //Спас.- 1998.- № 3 (5).- січень.- С. 8.

Фото: С. Побожій серед експозиції виставки в мистецькому центрі «Собор».

Даниленко Н. «У морі цинізму «Собор» допоможе виборювати мораль» //Добрый день.- 1998.- 30 січ.- № 5.- С. 2, фото.

Про відкриття в Сумах громадського об'єднання «Собор».

«Як сказав старший викладач академії банківської справи Сергій Побожій, таким чином організатори виставки намагалися представити мистецьку палітру Сум».

Павлова О. Г. Дослідження і викладання історії мистецтва у Харкові (XIX- поч. XX ст.). Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.- Дніпропетровськ, 1998.- С.3.

Згадуються праці С. Побожія. *“Спеціально проблемами історії розвитку мистецтва у Харкові в останній час займалися окремі мистецтвознавці (Л.Д. Соколюк, А.С. Півненко, С.І. Побожій та ін.), які висвітлили окремі аспекти даної проблеми у своїх кандидатських дисертаціях” - С.3.*

Сухолит Н. Возвращение Давида Бурлюка //Зеркало недели.- 1998.- 11 апр.-№15(184).- С.16.

Про виставку творів Д. Бурлюка з музеїв України і приватних збірок у Національному художньому музеї. Згадується С. Побожій – ініціатор і організатор цієї виставки.

Автономова Н., Коваленко Г. Русский кубофутуризм //Искусствознание (Москва).- 1999.- № 2 (XV).- С. 626 - 629.

Згадується доповідь С. Побожія “ Ікона і кубофутуризм. Про мову однієї композиції з Роменського краєзнавчого музею”, яка була виголошена на

міжнародній конференції “Російський кубофутуризм” у Державному інституті мистецтвознавства (Москва).

[**Інформація**] //Академіх.- 1999.- № 4.- С.1.

Про відкриття виставки “Світ пастелі”, яка знайомить з творами художників Сумщини, в т.ч. С.І. Побожія.

Банківська система України: перспективи розвитку. Підбиваючи підсумки конференції //Академіх.- 1999.- № 6(жовт.).- С.3.

Про роботу другої Всеукраїнської науково-практичної конференції “Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України” в УАБС.

“Зовсім з іншого боку запросив подивитися на банківську діяльність кандидат мистецтвознавства, доцент Української академії банківської справи Побожій С.І. Тема його дослідження: “Художні вектори банківської справи. До історії питання”.

Медынская Л. «От бизона до Барбизона» //Топ-репортер.- 1999.- 1 апр.- №13(24).-С.6.

Інтерв’ю з керівником галереї мистецтв “Академічна” С.І. Побожієм.

Мищенко В., Садовий М. Банківська справа в контексті економічних реформ //Банківська справа (Київ).- 1999.- № 6(30).- С. 41- 46.

Згадується виступ С.І. Побожія на Всеукраїнській науково-практичній конференції “Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України”, яка проходила в Українській академії банківської справи 23 - 24 вересня 1999 р.- С.45.

Новини академії //Академіх.- 1999.- № 8 (груд.)- С.2.

Є інформація про мистецький вечір “Осінь композиція”, проведений за безпосередньою участю викладача С.І. Побожія.

Бельмега С. Дмитро Гордєєв (Гордіїв)- історик мистецтва //Хроніка 2000. Вип. 47-48.- С.381 - 403.

Згадуються праці С. Побожія про представників харківської школи мистецтвознавства - С.392, 401- 403.

Ралінська З. “Серце” академії –бібліотека //Суми і сумчани. Академіх. Спільний випуск.- 2000.- квіт.- С.7.

Згадується кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін С.І. Побожій –організатор мистецької галереї “Академічна” УАБС.

Ярош Н. “Інтермузей” в «Академической»: «Я уже давно вылавливаю всех, кто бывал в различных музеях мира» //Ваш шанс.- 2000.- 13 дек.- №50.- С.11.

Про культосвітню акцію «Музеї світу нашими очима», яку організував доцент УАБС С.І. Побожій.

Борошнєв В. Конотоп. Сторінки минулого.- Конотоп, 2001.- 135с., іл., фото.

«Для конотопців ім’я Малевича відкрив наш земляк, кандидат мистецтвознавства із Сум Сергій Іванович Побожій. Він зі своїми однодумцями з Москви, Києва організував і провів декілька виставок послідовників супрематизму «Шляхи творчості» - С.111.

Наукова конференція “Слово о полку Ігоревім” та його епоха” (25- 27 травня 2000 р.) // Сумська старовина.- 2001.- №VIII- IX.- С. 203- 210.

“У доповіді “Славлію Гончарову за Ігоря”. Об одной изобразительной версии к немецкому изданию “Слова о полку Игореве” кандидат мистецтвознавства С.І. Побожій (Суми) висловив думку про те, що пам’ятку доцільно вивчати, перш за все, як шедевр мистецтва. Зробивши короткий огляд історії художнього відтворення давньоруського твору у вітчизняному образотворчому мистецтві, доповідач зупинився на характеристиці творчості художниці Н.С. Гончарової, а саме – на її ілюстраціях до “Слова.” - С.208.

Науково-практична конференція, присвячена 75- річчю Державного архіву Сумської області // Там само.- С. 228 – 229.

“Доцент УАБС, кандидат мистецтвознавства С.І. Побожій порушив питання про червоний терор в Криму у 1920- 1921рр., наголосивши на необхідності використання мемуарної літератури, що доповнює документальні джерела, дає можливість досліднику уявити суперечливу картину трагічних подій. Одним з таких джерел, на думку доповідача, є щоденник камерної співачки Є.І. Хатаєвої, що зберігається у ДАСО”.

Національна спілка художників України /Міністерство культури і мистецтв України, Національна спілка художників України.- К., 2002.

Згадується С. Побожій- член Сумської обласної організації НСХУ – с.123.

Сикорский А. Художники у банкиров. Галерея искусств в академии банковского дела // Панорама.- 2002.- 3-9 янв.- №1(161).- С.В5.

Інтерв’ю з засновником мистецької галереї “Академічна” С.І. Побожієм.

Сумщина в іменах : Енциклопедичний довідник /СумДУ; Рекламно-вид. об’єднання “АС- Медіа”.- Суми, 2003.- С. 353, фото.

Арт – рейтинг Асоціації артгалерей України. Сезон 2002 - 2003 рр.- [К.], 2003.

С.Побожій, м.Суми- експерт Арт- рейтингу Асоціації артгалерей України – С.3 (без пагінації).

Галерея мистецтв “Академічна”. Історія. Виставки. Колекція. Бібліографія: Науковий каталог /Уклад. С.І. Побожій.- Суми: УАБС, 2003.- 94с.

Іл.: Побожій С. Церква на Подолі. 1981.- С. 54.

[**Інформація**] //Галерея.- 2003.- №4(16).- С.23.

Згадується С. Побожій – ініціатор проведення науково-практичної конференції “Галереї мистецтв у вищих учбових закладах України: стан і перспективи розвитку”.

Галереї мистецтв “Академічна” – 5 років //Академіх.- 2003.- 29 серп.- №6(22).- С.4, іл., фото.

Про роботу галереї мистецтв “Академічна” в УАБС, згадується її керівник – С. Побожій.

“Щоразу Сергій Іванович інтригує своїх гостей тим, що цього разу буде дещо незвичайне, і щоразу відвідувачі виходять з галереї у захваті”.

Дубинин В. Делай как Писсарро! //Данкор.- 2003.- 8 окт.- №41(574).- С.13, фото.

Згадується С. Побожій – керівник галереї мистецтв “Академічна”, один з організаторів мистецької акції “Восени до “Весни”, присвячену К. Піссарро.

Иодко О.В. Е.К.Редин: жизнь и деятельность (по материалам петербургских архивов) //Мир русской византистики. Материалы архивов Санкт-Петербурга.-Спб., 2004.- С.311 - 345.

Є посилання на літературу про Є. Редіна, видану в Україні. Згадуються праці С.Побожія про життя і творчий шлях Є. Редіна - С. 312.

Художні галереї України. Арт-інфраструктура. Art galleries of Ukraine art-infrastruktura.-К.: Вид-во “Совіарт”, 2004.

Згадується С.Побожій- директор галереї мистецтв “Академічна”- С.8, 38, 85.

Малевич о себе. Современники о Малевиче. Письма. Документы. Воспоминания. Критика. В 2-х т. /Авторы- составители И.А. Вакар, Т.Н. Михиенко.-М., 2004.

«Наша благодарность - искусствоведам, филологам, историкам, краеведам, художникам, консультировавшим нас или оказывавшим содействие в получении различных необходимых для издания материалов: А.В. Повелихиной, А.А. Стригалева, Г.Ф. Коваленко, Н.Л. Адаскиной (...), С.И. Побожью...»- С.15.

Бондаренко М. Буклет виставки екслібрису.- 2004 (япон. мовою).

Іл.: Екслібриси С.І. Побожія роботи М. Бондаренка – С.3, 4.

Виставка в «Академической» //Данкор.- 2004.- 15 сент.- № 37 (621).- С.13.

«Чеховский цикл, пейзажи, храмы – от картин веет такой красотой и духовностью, что непременно хочется возвращаться к ним снова и снова».

Виставка //Панорама.- 2004.- 22 – 29 сент.- № 38 (302).- С. 12.

Інформація про виставку пастелі доцента УАБС С.І. Побожія в галереї мистецтв «Академічна».

Нєлова Н. «Відсвіти» в галереї //Академіх.- 2004.- № 7(33).- 28.09.- С.4, фото.

Іл.: Пам’яті художника П. Левченка, Куличанський пейзаж, Ніч. Венеція.

Про персональну виставку пастелі викладача УАБС, члена Національної спілки художників України С. Побожія.

Відгуки випускників //Галерея. – 2004. - №2/3 (18/19). – С.3.

Відгук випускника артшколи Асоціації артгалерей України І.Душацької (Дніпропетровськ): *"Кроме массы практических сведений, которые носили зачастую совершенно уникальный характер (например, кандидат искусствоведения, специалист в области ценообразования в искусстве господин Побожий дал нам в руки прекрасный механизм работы с публикой и эвентуальными покупателями произведений искусства, так и с художниками)..."*

Іменний покажчик

Алфьорови – 31
Артемчик С. – 429, 430
Архипенко О. – 463
Бабенцов В. – 485
Барт В.С. – 32
Беклін А. – 107, 112, 119, 318 – 320
Берладіна О. – 79, 152
Белашов В. – 481
Білецький О.І. – 130, 174
Білецький П. – 28, 63
Білецький П.О. – 83, 139, 258, 443, 504
Білокін С. – 84, 149, 379, 380, 473
Бондаренко М. – 33, 65, 148, 166, 208, 230, 289, 306, 318, 324, 401, 415
Бондаренко М.М. – 178, 179
Борошнєв В. – 308, 331, 340
Бразоль Ю. – 27, 338, 343
Бразоль Ю.М. – 217
Бразоль Ю.Н. – 419
Брускетті-Митрохіна А.Я. – 34
Брюллов К. – 407
Бунин И.А. – 159
Бунін І. – 361
Бурлюк Д. – 35, 109, 140, 273, 278, 284-286, 329, 366, 376, 438
Васильєв Ф. – 347
Васильківський С. – 271
Васнєцов В. – 347
Велика Л.П. – 465
Велігоцька Н.І. – 275, 303
Веніг О.К. – 36
Вербицький А.О. – 37
Вечерський В. – 305
Леонардо да Вінчі – 265
Власовський К.І. – 27, 201
Волов М. – 388
Волошин М.- 20, 207, 270, 347, 372, 418
Волошинов Е.И. – 92
Волошинов Є.Г. – 126
Врубель М.- 347
Гавриленко Г. – 147
Гавриленко Г.Г. – 200
Гавриленко Г.І. – 38
Гідора Г. – 3, 235, 287
Глущенко М. – 232, 233

Глущенко М.П. – 2
Ван Гог В.- 165, 408
Гоголь М.В. – 70
Горбачов – 272
Горбачов Д. – 333
Гордєєв Д. – 67, 152
Грабар І. – 347
Грабарь І. – 346
Грищенко Н. – 357
Грищенко Н.П. – 39
Грищенко О. – 60, 381
Губарєв О.І. – 177
Ван Дален Х. – 137, 261, 276
Далі С. – 299
Данченко Б. – 288, 399
Дега – 452
Делакруа Е.- 168
Добужинський М.В. – 40, 389
Драгомирови – 26
Дюран-Рюель П. – 457
Дягилєв С.П. – 406
Дяченко В. – 420
Ейзенштейн С. – 374
Єрмаков С.С. – 78
Ернст Ф. – 134 – 136, 158, 240, 241, 245, 255, 257, 305, 346
Ернст Ф.Л. – 21, 41, 94
Єсенін С. – 311
Жукова С. – 481
Жулінський М. – 141, 291, 410
Забашта В. – 225
Звагельський В. – 17, 21, 490
Зверєв А. – 226
Ильина Т.В. – 493, 494
Кавалерідзе І. – 122
Кавалерідзе І.П. – 85, 209
Каченовський Д.І. – 243
Кириченко Л.М. – 483
Клімт Г. – 142
Комаров Б. – 120, 451
Коро К.- 351
Коровін К. – 404
Крамської І.М. – 42
Криволапов М.О. – 495
Крилов І.А. – 324
Кричевський В.Г. – 249, 250

Кричевський Ф. – 118, 142
Кричевські – 334, 335, 356
Кудрицький А.В. – 19
Кузьменко А. – 488, 489
Кузьменко О. – 416, 484
Кузьменко О.Д. – 181, 191, 413, 473
Куц В. – 325
Лацкович І. – 283
Левітан І. – 327, 390, 391
Левченко П. – 81, 160, 442
Ломака В. – 166
Ломикін К.М. – 43
Лосев Д.- 20
Лосев Д.А. – 58, 482, 497
Лукаш І. – 412
Лукаш І.М. – 173
Мазер К.П. – 77, 394, 398
Майковський І.Д. – 44
Малевич К.С. – 5, 45, 66, 75, 90, 98, 125, 133, 213, 216, 219, 229, 236, 237, 239, 247, 251-253, 260, 262, 280, 281, 298, 301, 302, 304, 308, 310, 314, 315, 323, 341, 358, 363, 370, 374, 424, 431, 435, 436, 502
Манченко Н.А. – 341
Маринич М.Я. – 46, 299, 300
Марковський І. – 172
Марчук І. – 342
Матвеев А. – 102, 350
Матвеев О.Т. – 47
Матюнин П.П. – 48
Меланхтон Ф. – 68, 354
Минаєв В.М. – 204, 205
Мікеланджело – 387
Мінаковська Т. – 348, 360
Накамулі В.Є. – 49
Нарбут Г. – 8, 83, 84, 149, 158, 198, 199, 258, 324, 366, 379, 380, 472
Негреба Н. – 3
Неменський Б. – 124
Ниський Г. – 492
Нівінський Г.Г. – 50
Нікольська О.О. – 22, 51, 97, 144, 152
Нікуленко С. І. – 464
Нога О. – 286
Панова М.В.- 467
Паньок Т.В. – 471
Петніков Г. – 330, 365
Петрицький А. – 450

Петров-Водкін К. – 80
Петров-Водкін К.С. – 52
Пикассо – 403
Пилипенко Б. – 388
Писаренко Н.П. – 469
Півненко А.С. – 96, 459
Побожій Е. – 430
Подерев'янський С. – 486
Полєнов В. – 347, 402
Полєнов В.Д. – 384
Пономаренко А. – 487
Поплавський О. – 111, 351
Поплавський О.Ц. – 145
Прокопчук О. – 382, 441, 454
Пушкін О. – 383
Редин Е.К. – 116, 129, 220, 501
Редька А. – 429, 430
Ренуар О. – 396
Редін Є. – 100, 166, 507
Редін Є.К. – 23, 53, 114, 123, 218
Репін І. – 162, 293, 347
Репін І.Ю. – 204, 205, 411
Розанов В. – 324
Розумовський К. – 248
Рубан В.В. – 460
Руднев Б. – 16, 316
Руднев Б.К. – 67, 238, 269
Савицька Л.Л. – 495
Садовський О.- 61, 339, 397, 447
Сбітнева Н.Ф. – 468
Свєдомські – 54
Святогорець Н. – 492
Сезанн П.- 386
Серов В.О. – 55, 336
Сергєєв С. – 426
Сергєєв С. – 254, 259
Сергєєва Г.- 242
Серов В.А. – 73
Серова В. – 146, 347
Серов В.О. – 19, 55, 336
Сидоров О.О. – 24, 195, 196, 234
Синько О.Р. – 463
Сігуля В. – 352
Смирнов В.О. – 383
Смоліна О.О.- 470

Сомов К. – 347
Столбіна Н.Л. – 25, 56
Студіт Т.- 492
Ступак Ю. – 234
Ступак Ю.П. – 353
Сумцов М. – 265, 266
Сумцов М.Ф. – 228
Суриков В. – 347
Таранушенко С. – 152, 225
Таранушенко С.А. – 86, 128, 474
Тарасенко О.А. – 462
Тарновський В.В. – 293
Третьяков П.М. – 71, 161
Трубецький П. – 343
Удріс І.М. – 461
Уістлер – 164
Українка Леся – 396, 397
Фальк Р.Р. – 57, 169
Федорук О.К. – 445
Фонтобель М. – 341
Фурман Р. – 486
Харитоненко П.І. – 350
Хатаєва Е.(Гусева-Оренбургская) – 58, 59
Хатаєва Є. – 372
Хатаєва Є.І. – 117
Хоруженко К.М. – 499
Цельтнер В.П. – 485
Часник О. – 466
Чехов А. – 176, 377
Чехов А.П. – 108
Шаповал І. – 326
Швайтцер Б. – 137, 261, 276
Швачунов І. – 345
Шевелева В.Т. – 498
Шевченко – 475
Шевченко Т.Г. – 203, 221, 417
Шкарупа В. – 3, 287
Шміт Ф. – 152, 500
Шміт Ф.І. – 86, 88, 91, 206, 208, 210, 211, 444
Югай В.М. – 171
Юденков М. – 3, 440
Юхимець Г.М. – 443
Яблонська Т. – 370

ЗМІСТ

Хронологія життя і діяльності
Від автора

I. Публікації

Окремі видання

В книгах

    В збірниках наукових праць

    В збірниках матеріалів наукових конференцій

В журналах

В газетах

Каталоги виставок

II. З неопублікованого

III. Наукове редагування та рецензування

IV. Бібліографія

V. Участь у виставках

Твори С.Побожія у музейних зібраннях і приватних колекціях

VI. Література про С.І.Побожія

Іменний покажчик.

У серії “Краєзнавці Сумщини”, започаткованій обласною бібліотекою у 1995р., вийшли друком біобібліографічні покажчики:

“Геннадій Петров. До 60-річчя від дня народження”(1996, 56с.).

“Віктор Терлецький. До 60-річчя від дня народження” (1996, 40с.).

“Павло Сапухін. До 105-річчя від дня народження” (1998, 52с.).

“Лада Сапухіна” (1998, 20с.).

“Тригорій Діброва. До 50-річчя від дня народження” (2001,94с.).

“Борис Ткаченко. До 65-річчя від дня народження “ (2002, 28с.).

“Яким Кривко. До 100-річчя від дня народження” (2003, 32с.).

В цій серії планується видання бібліографічних покажчиків, присвячених, зокрема, таким дослідникам нашого краю:

Іван Абрамов

Микола Андреев

Володимир Голубченко

Філарет Гумілевський

Володимир Дудченко

Віктор Звагельський

Петро Кисиленко

Олександр Лазаревський

Ігор Лисий

Микола Макаренко

Василь Петровський

Іван Рябенко

Іван Рябінін

Юрій Ступак

Петро Дорошенко

Никанор Онацький

У виданні вміщено екслібриси М.М.Бондаренка.

Підписано до друку 23.09.2004

Комп'ютерний набір 10.12.2004

Формат 60 x 84/16

Замовлення № 311. Тираж 30